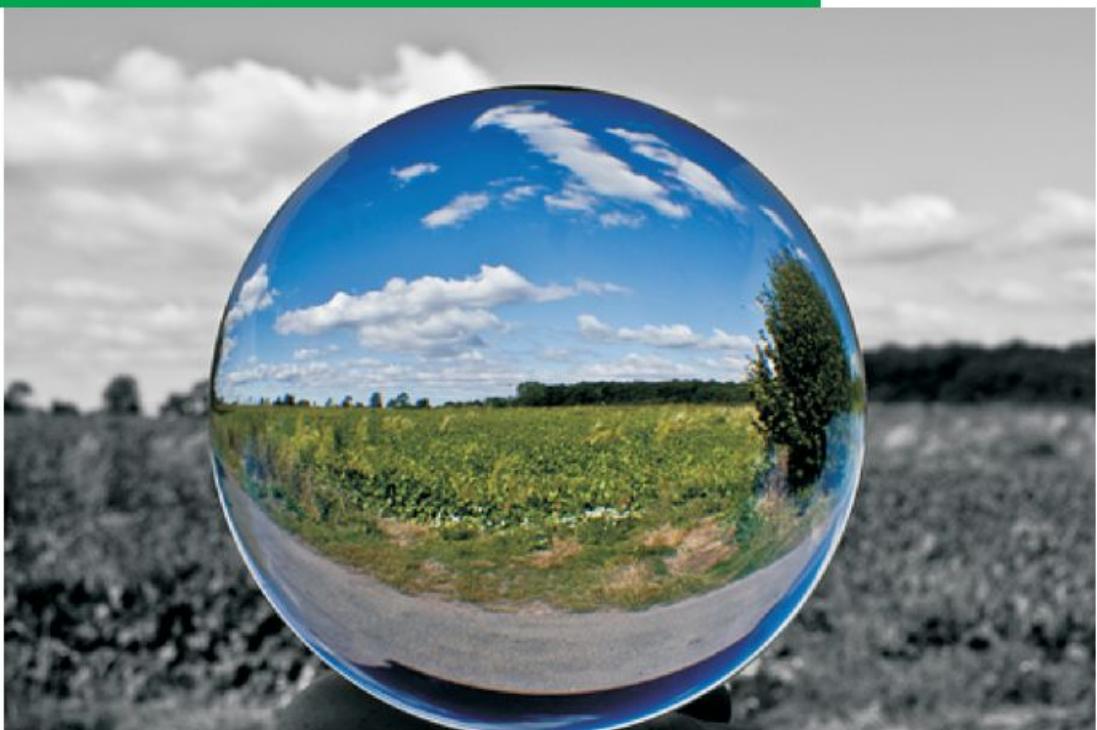

ملی ستاندارد ملی

سال دوم، شماره سوم، سپتمبر ۱۳۸۹

ارگان نشریاتی اداره مستقل ملی ستاندارد (آنسا)

ستاندارد

تسهیل تجارت و رفع
موانع تکنیکی

Standard - Trade
Facilitation and
Removal of
Technical Barriers to
trade

اشتراك جلا溜ماب محترم پوپل زی پوپل در سی و سومین
اجلاس سازمان بین المللی ستاندارد در شهر اوسلو کشور ناروی

ملی ستندرد

ملی

در بروگ های این شماره:

برافراشتن بیرق ستندرد افغانستان
ستندرد- اثرات اقتصادی و اجتماعی آن
(ISO) سی و سومین اجلاس سازمان بین المللی ستندرد
قرارداد مساعدت بالغ بر ۹۷ میلیون و ۴۹۴ هزار افغانی...
حلال ستندرونه
ورکشاپ ستندرد، تصدیق‌نامه کیفی و کیفیت ابزار...
دلایل گرم شدن زمین و تغیر اقلیم
کمیته های تحقیکی از نگاه ظرفیت ارتفاع می یابد
مترولوژی و نقش آن در جامعه
تاریخچه برق
د ایزو (ISO) ۲۲۰۰۰ دستندرد پیژوئنده د خوارکی توکو...
سازمان بین المللی اندازه گیری و اندازه شناسی
نقش ستندرد، در زنده گی اقتصادی و اجتماعی مردم
(LPG) Liquefied Petroleum GAS

صاحب امتیاز: اداره مستقل ملی ستندرد

مؤسس: پوپول زی پوپول

مدیر مسؤول: پوهنیار دوکتور مجید الرحمن خطیر

هیأت تحریر:

دکتر احسان الله نیازی

دوكتور محمد وكيل رحيم

دوكتور سيد حبيب احمدى

انجنيير نفيسه ستانكزى

انجنيير غلام سرور همکام

مهندمو عکاس: ایمل عازم مدیر عمومی مطبوعات و اکلیه عامة

از تمام خواننده گان گرامی احترامانه تقاضا من شوده تا با
نظريات و پيشنهادات سازنده خويش، ما را در نشر شماره هاي
بعدی اين فصلنامه همکاري نمایند

آدرس: اداره مستقل ملی ستندرد، پارک های صنعتی، سرک
کابل- جلال آباد

شماره تماس: (+۹۳) ۰۷۵۲۰۴۱۳۹۵

ایمیل آدرس: pub.ansa@gmail.com

پست بکس: ۵۱۷۲ پوسته خانه مرکزی

از دوربین ستندرد
مشروبات غير الكولي (نوشابه)
اصطلاحات ستندرد
گزارشات جلسات کمیته های تحقیکی
الیاف پروتئینی نساجی
ستندرد از دیدگاه مردم
ستندرد صاری و اهمیت آن در جهان
ستندرد مسولیت اجتماعی (ISO ۲۶۰۰۰)
تفاهمنامه همکاری میان ادارت ستندرد کشور های ...
لندہ پیژوئنده

بر افراشتن بیرق

ستندرد افغانستان

اداره مستقل ملی ستندرد در جنب سایر اقدامات انکشافی اداره بتاریخ ۱۳ اسد سالجاری بیرق ستندرد ملی را به اهتزاز درآورد.

بیرق اداره مستقل ملی ستندرد که بعد از توظیف شدن یک کمیسیون در زمینه تعیین رنگ، سایز و سایر مشخصات آن نهایی و آصاده گردیده بود، طی یک محفل رسمی به اشتراک تمامی

جلاتنمایی محترم پوپل زی پوپل حین بر افراشتن بیرق ستندرد افغانستان

کسب نماید.

سپس در مورد دویروزه جدید که با دفتر حرکت به اعضا رسید اشاره نموده و آنرا دستورده مهم اداره در ماه گذشته شمرده افزودند "بر علاوه امضاء پروژه های فوق الذکر اغاز همکاری های دفتر GTZ در بخش برق و افتتاح بخش تقویت ستندرد های برق نیز گام مهم در پیشرفت فعالیت های تخصصی اداره مستقل ملی ستندرد می باشد.

کارمندان اداره انسا بعد از تلاوت آیات چند از کلام الله مجید و پخش سرود ملی توسط جانب محترم پوپل زی پوپل رئیس عمومی اداره انسا بر افراشته شد

در این محفل رئیس عمومی اداره انسا در مورد اجرای و دستاوردهای اخیر اداره روشنی انداخته و آنرا ثمره زحمات و کوشش هایی تمامی کارمندان اداره دانسته و اظهار امیدواری نمود که بیرق اداره مستقل ملی ستندرد افغانستان روزی در قطار سایر ادارات ستندرد سازمان بین المللی ستندرد ISO بر افراشته گردیده و انسا عضویت اصلی این سازمان را

ستندرد- اثرات اقتصادی و اجتماعی آن

مطمئن برای فعالیت های ستندرد گذاری نهایت ضروری می باشد انجام چنین تحقیقات و یا هم انکاس مطالعات انجام یافته در سایر نقاط جهان می تواند رهبران را متقاعد سازد تا منابع بیشتر را برای تطبیق ستندرد ها اختصاص دهند.

مزید بر آن، ارتباط مطالعه اثرات اقتصادی و اجتماعی ستندرد گذاری با تحصیلات عالی می تواند جایگاه ویژه در زمینه ارائه دانش جامع و هماهنگ به متخصصین و مدیران آینده داشته باشد تا آنان را در انجام مؤثر وظایف شان در عرصه اقتصادی، تجاری و خدمات دولتی و خصوصی در قرن بیست و یکم که در آن به سوی جهانی شدن در حرکت هستیم مدد واقع گردیده و قابلیت غالب آمدن بر چالش ها را افزایش دهد.

با در نظر داشت آنچه گفته آمدیم نیاز به هماهنگی و تشریک مساعی فعال مؤسسات علمی، سکتور خصوصی و حکومت منحصره اداره ملی ستندرد کاملاً محسوس می باشد این اداره راه اندازی برنامه های آگاهی (عامه و سکتوری) را در اولویت کاری خوبی قرار داده و بر اهمیت آن تأکید جدی دارد زیرا چنانچه به نظر من رسید این آگاهی در پائین ترین سطح خود قرار داشته و می تواند چالش عده در فرآراحت توسعه برنامه های تدوین و تطبیق ستندرد در نتیجه سهمگیری کم رنگ سکتور خصوصی و مراجع علمی و مهندسی از همه اختصاص منابع کافی از طریق دولت و تمویل کننده ها باشد اما بدون شک، تحقق این امر مهم نیاز به همکاری بیشروان سکتور های صنعتی و تجاری از طریق شریک سازی تجارت عملی ایشان از کار برد ستندرد ها و اثرات مثبت آن دارد تا مشوق سایرین گردد.

اداره ملی ستندرد خواهان ایجاد و تقویه یک شرایط سالم فی مایین ستندرد- استفاده کننده ها (صنایع و تجارت) - مستهلک من باشد تا تطبیق اختیاری ستندرد ها افزایش یافته و موافع توسعه تجارت کاهش یابد.

در چند سال گذشته یک سلسله مطالعات پیرامون فواید اقتصادی و اجتماعی ستندرد ها از جانب ادارات ستندرد و یا هم سازمان های تحقیقاتی صورت گرفته است. در این مطالعات از روش های مختلف چون مطالعه اثرات کلی ستندرد ها بالای اقتصاد ملی و تجارت بین المللی، مطالعه اثرات اقتصادی ستندرد های مشخص و همچنان اثرات مجموعی ستندرد ها در ادارات یا سکتور های مشخص استفاده به عمل آمده است.

آنچه متخصصین امور اقتصاد بر آن توافق دارند همانا نقش ستندرد در تأمین رفاه عامه از طرق ذیل می باشد:
بهبود مؤثثیت اقتصادی- از طریق تأمین مطابقت و قابلیت کار برد متناسب و در نتیجه کاهش اختلاف در انواع که می تواند منتج به انکشاف مارکیت برای مواد، تولیدات یا پرzedه جات تکمیلی دستگاه ها و سامان آلات می گردد
کاهش خطر شکست بازار- از طریق کاهش "دوقانگی در معلومات" میان خریداران و تولید کنندگان به واسطه ستندرد های که حداقل کیفیت و ایمنی را تأمین می نمایند.

تقویه و تسهیل تجارت در این راستا بازتاب تابع تحقیقات و مطالعات و همچنان دانش حاصله از آن می تواند در تقویت اهمیت ستندرد گذاری نقش قاطع داشته باشد زیرا فعالیت این عرصه چون حکومت ها، سکتور خصوصی و مراجع علمی و اکادمیک قادر به درک و ارزیابی واقعیت اثرات ستندرد خواهند شد. چنانچه در تحلیل قیمت و مقاد ستندرد گذاری، سکتور خصوصی به اهمیت کار برد ستندرد در صنعت بی خواهند برد و بدینترتیب سهمگیری آنها در اولویت دهی و تدوین ستندرد های ملی و بین المللی افزایش می بخشد.

هکذا، آگاهی طراحان پالیسی های اقتصادی و پیشروان امور تجارتی از اهمیت ستندرد جهت تأمین منابع و تعهدات

اصلو میزبان سی و سومین اجلاس سازمان بین المللی استندرد (ISO)

جلاتنمایب محترم پوپل زی پوپل در اجلاس سازمان بین المللی استندرد در شهر اوسلو کشور ناروی

در جلسه DEVCO معلومات عمومی در مورد عملکرد های این کمیته ارایه گردیده و بحث روی مسائل آتی صورت گرفت.

مزید بر آن در حاشیه اجلاس متذکره ریس هیت اداره ملی استندرد با هیت سازمان های استندرد کشور های اردن، تاجکستان، ایران و مصر مذاکرات مفید و مثمر داشته که هدف از آن ایجاد گروپ کاری به منظور تطبیق تفاهم نامه همکاری فی مابین اداره ملی استندرد و سازمان استندرد ایران و هکذا پیشرفت در رابطه به امضای تفاهم نامه همکاری فی مابین اداره ملی استندرد و سازمان استندرد مصر بود.

همچنان ریس هیت اداره ملی استندرد با همتا های خویش از کشور های مختلف چون اردن، روسیه، آمریکا، اندونزیا، کوریه، چین، مالیزیا، و شمار دیگر از مسئولین ادارات استندرد و همچنان با هیت اداره اکتشاف صنعتی سازمان ملل متحد (UNIDO) و مقامات سازمان بین المللی استندرد مذاکرات سودمند داشتند که میتواند زمینه های همکاری را در آینده فراهم سازد.

اداره مستقل ملی استندرد (انسا) در حال حاضر عضویت علی البدل سازمان بین المللی استندرد را دارا میباشد. اداره مستقل ملی استندرد (انسا) به نماینده گی افغانستان به ریاست رئیس عمومی اداره مستقل ملی استندرد (انسا) در سی و سومین اجلاس عمومی سازمان بین المللی استندرد که با اشتراک نماینده گان از سازمان های استندرد ۱۶۰ کشور عضو این سازمان در شهر اوسلو کشور ناروی دایر گردید اشتراک نمود.

در این ورکشاپ بر علاوه هیئت و هیبری سازمان بین المللی استندرد و مسئولین سازمان های بین المللی الکترونیک (IEC) و سازمان بین المللی مخابرات (ITU) و مسئولین ادارات استندرد و سازمان های مربوطه در پروگرام متذکره اشتراک ورزیده بودند.

رئیس عمومی اداره مستقل ملی استندرد (انسا) در جنب صحبت با ریس سازمان بین المللی استندرد سکرتو جنرال و سایر مقامات این سازمان، کابین های مجله استندرد افغانستان را به ایشان تقدیم نموده که مورد توجه و علاقمندی آنها قرار گرفته و از کیفیت محتوى و چاپ مجله مذکور تمجید نمودند.

امضای قرارداد مساعدت بالغ بر ۹۷ میلیون و ۴۹۴ هزار افغانی، فی مابین اداره مستقل ملی سنترال و موسسه حرکت

نظر داشت شرایط جغرافیایی، اقلیمی، محیط زیستی، و کلتوری افغانستان کودهای ساختمانی افغانستان را تهیه و تدوین مینمایند. ارتقای ظرفیت اعضای کمیته‌های تخصصی ملی تدوین کودهای ساختمانی و همچنان آموزش استفاده کننده‌های کود اعم از شاروالی‌ها، ادارات ذیربسط، و سکتور خصوصی نیز جز این پروژه بوده تا تطبیق کودهای ملی را یقینی سازد این پروژه برای مدت دو سال و چهار ماه دوام خواهد نمود.

با توجه به تسريع پروسه بازسازی از سال ۲۰۰۲ به اینطرف و پلان توسعه ساحات شهری و اعمار شهرها شهرک‌های جدید، نیاز برای هماهنگ سازی کودهای ساختمانی ملی کاملاً محسوس بوده و مکرراً از جانب شاروالی‌ها، وزارت محترم اکتشاف شهری و سکتور خصوصی مطرح گردیده بود. تطبیق ماسترپلان‌های مطروحه از جانب وزارت اکتشاف شهری مستلزم کاربرد کودهای ساختمانی ملی میباشد که با در نظر داشت مقتضیات جغرافیایی،

تدوین سنترال‌های ملی و کودهای ساختمانی نخستین گام در راستای بهبود کیفیت امتعه تجارتی، تسهیل تجارت، دستیابی محصولات افغانی به مارکیت‌های جهانی، افزایش ظرفیت رقابتی سکتور تولیدی و صادراتی و در نهایت ایجاد محیط مناسب و مطمین برای سرمایه‌گذاری در افغانستان میباشد.

قرارداد مساعدت بالغ بر ۹۷ میلیون و ۴۹۴ هزار افغانی معادل حدود ۲ میلیون و ۱۱۲ هزار دالر امریکایی فی مابین اداره مستقل ملی سنترال و موسسه حرکت به امضا رسید. هدف از قرارداد متذکره تطبیق پروژه تدوین چهار کود ساختمانی (کود مهندسی، کود ساختمان، کود شاهراه و پل و کود اکشاف شهری) میباشد، به اساس طرح پروژه متذکره، چهار کمیته تخصصی ملی برای تدوین کودهای فوق الذکر به اشتراک ادارات ذیربسط دولتی، سکتور خصوصی و مراجع علمی و اکademیک تشکیل گردیده که به کمک متخصصین و ماهرین بین المللی عرصه تدوین کودهای ساختمانی و با در

محیط زیستی، و کلتوری افغانستان کودهای ساختمانی افغانستان را تهیه و تدوین می نمایند. ارتقای ظرفیت اعضاي کمیته های تخصصی ملی تدوین کودهای ساختمانی و همچنان آموزش استفاده کننده های کود اعم از شاروالی ها، ادارات ذیربط، و سکتور خصوصی نیز جز این پروژه بوده تا تطبیق کودهای ملی را یقینی سازد"

از این مجموعی پروژه های که موسسه حرکت تا کنون به حمایت مالی آن متعدد گردیده است بالغ پریشتر از ۱۲ میلیون دالر امریکایی می گردد که از جمله ۲ پروژه آن تکمیل، ۱۱ پروژه در حال اجرا و بقیه پروژه های متذکره در مرحله امضاه قرارداد، می باشند. هدف نهایی تمام پروژه های که از طرف موسسه حرکت تمویل می گردد بهبود وضعیت تجارت و سرمایه گذاری در افغانستان بوده و کوشش به عمل می آید تا موانع که فرا راه تجارت و سرمایه گذاری در کشور قرارداده با تکمیل شدن این پروژه ها از میان برداشته شود و یا کاهش یابد

حرکت یک موسسه مستقل و غیرانتفاعی است که توسط افغانها اداره گردیده و به منظور بهبود وضعیت تجارت و سرمایه گذاری در افغانستان ایجاد گردیده است. حرکت خود پروژه ها را تطبیق نمی کند بلکه فعالیت های را که از جانب سکتور خصوصی، دولت و جامعه مدنی غرض کاهش یا برداشتن موانع فرا راه تجارت و سرمایه گذاری به راه انداده شده است حمایت مالی می نماید.

اقتصادی و اجتماعی کشور تدوین شده باشد

محترم پوپل ذی پوپل رئیس عمومی اداره مستقل ملی ستندرد (انسا) بیان داشتند که بدون شک سرمایه گذاران داخلی و خارجی علاقمند سرمایه گذاری در زیربنای های کشور مطابق به هاستر پلان های ترتیب شده میباشد اما نبود کود های ساختمانی ملی افغانستان این امر را به چالش جدی مواجه ساخته است. بسیاری از کشور های جهان کود های ساختمانی را بر اساس سال ها تجاری و اصلاحات تدوین نموده اند. افغانستان نیاز به پیمودن این مسیر برای یک بار دیگر ندارد تا تحقیقات علمی پر هزینه را در این عرصه انجام دهد بهترین روش ها معمول جهانی برای تدوین کود های ساختمانی بکار گرفته خواهد شد تا کود های ساختمانی افغانستان در مطابقت با شرایط جغرافیایی، اراضی، ویژگی های اقلیمی و کلتوری کشور تهیه گردد.

محترم سليمان فاطمی رئیس موسسه حرکت می گوید: "هدف ما از تمویل پروژه متذکره فراهم ساختن زمینه جذب سرمایه گذاری های بزرگ و دراز مدت بوده و ایجاد رقابت سالم برای سکتور خصوصی در این زمینه میباشد." وی علاوه نمود: "پروژه که امروز قرارداد آن به اعضاء رسید برای مدت دو سال و چهار ماه دوام نموده و زمینه را برای تشکیل چهار کمیته تخصصی ملی برای تدوین چهار نوع کود در عرصه ساختمانی به اشتراک ادارات ذیربط دولتی، سکتور خصوصی و مراجع علمی و اکادمیک، فراهم می نماید که به کمک متخصصین و ماهرین بین المللی عرصه تدوین کود های ساختمانی و با در نظر داشت شرایط جغرافیایی، اقلیمی،

حلال

ستندردونه

مختکی له دي چي د
حلال ستندرونو د
تصويب به اروندا شه
روابو پنه به دا وي چي
لومري حلال او حرام
و هيلزون

حلال: حلال هفه شه
دي، چي به هفه کي
محظوريت او معلق است
نشته او روايالي بشه د الله
جل جلاله به ايجازه ده.
او به نليل قطعی (تص)
سره ثابت شوي وی.

حرام: حرام هفه شه دي، چي الله جل جلاله به قطعی
دول هفه منع گرودي، پذاسي دول چي خوش دهه خلاف
عمل رکوي مطیمات به ورخ د الله جل جلاله د تهرا او عذاب
ور گرخ او به خيلوموارنو کي پدی دنوا کي هم د شرعاي
مجازاتو مستحق گرخی.

د اسلامي، هيوانونو د ستندرد د متخصصينو گروپ به
انقره کي د ترکيي دههاد په بلاني سره د ۲۰۰۹ کال د ابريل
د مياشتي په خاورمه ايتنه را تول او د خوراکي توکود حلال
ستندردونه په هکله بی هر ارجحیتی خوبني او خبری اتری
وکري.

د دي خيرنو غوره هف په توله نری کي مصرف کونکو
ته د اسلامي قوانينو مطابق دغذائي توکو عرضه کول او د
حلالو حيواناتو خوبنه بايد وروسته د تبصي خخه چه به
اسلامي طريقي سره سرته رسيری د نری اسلامي هيوانونو
ته صادرول دي.

د لاندي خورو لياره د اسلامي قوانينو په چوکلت کي
ستندردونه په نظر کي نبول شوي دي.

۱- د ستندري ژوپو محصولات.
۲- هفه حيوانات چي هم په وجه اوهم په اوپوکي زوند
کري.

۳- د بيلا بيلو خورو توکو دي.
۴- خونه او د خوني محصولات.
۵- شهد او د شيدو نور محصولات.
۶- هگي.
۷- غلى، دانى.

۸- نباتي خوري او حيواني خوري.
۹- ميري او سله.
۱۰- بوره او قلادي محصولات.
۱۱- غير الكولي مشروبات.

۱۲- د بمنته بندی و سلسله.

حلال حيوانات هيات ده له: غوانی، پسه، سیولی،
وزه، اوین، مینه، فیل مرخ، هیلی، چرگان، سویه، غرخه،
گوزه، وحشی غویان، گوره خر، هوسه، کوتاهه مرغی،
قرالاق، شلمتونه، مرز، لگلگ، زانه، زرکه
غير حلال حيوانات هيات ده له: خوک، خرس، فیل،
لیبو، گیره، بیزو، مار، زمره، پرانگ، کوگ، سپه،
سورلندی، پیشو.
هدارانگه هفه خاروی چي د الله (ج) په نامه نه نبح
کوری حرام دي.

هفه خاروی چي په خهل مرگ مری حرام دي.

هفه خاروی چي د تيرو (اشکي) غلبتونو لروونکي اود
تيرو خيری کونکو نوکلتو او پينجو لروونکي وی لکه زمری
اور، پیشو، فیل، بیزو، پرانگ، سپه او گيدر هم حرام دي.
په الونکو کي لکه باشه، کارغه، جوره، باز، چوپک،
خرخ، شاهين او هدارانگه هفه الونکي چي کيده مبنوکه او
خرونکي پنځالی لري هم حرام دي.
برسيره پردي خيني نور حيوانات لکه چرمېنکي، هلزون،
لره مه، چينجي، لرم، غوملشي، غلنی، خسک او د حشراتو
تولی نوعي حرامي دي.

خو بو تعداد حشرات وجود لري چي د هشي و ټنه جواز
ثاری لکه دشاتو مجي او هفه حشرات چي دونو او بو تود
گردي دانتل (pollination) وظيفه پر غلره لري.

نفع کولو قوانين:

- هفه خاروی چي د تبصي لياره د حلالي خاي ته
راوستل کېږي پلود حلال خاروی وی
- خاروی پلود ناروغه له وی (کاملًا صحتندا وی)
- هر هفه خاروی چي نبح کوری پلود ژوندي وی
- هر هفه خاروی چي نبح کوری خوررخی مختکی له
نبحي خخه پلود په پاکو خوارو تذخيه شوي اوسي

- ذبحی په خای کی باید همراهه پاکی او به موجودی وی
- ذبح باید د کوچکیانو په حضور کی تر مره نشي
- ذبح شوی خاروی دانقال لپاره باید د کراچی او را موئر خخه استفاده وشی
- هیشکله هم باید بوشاروی د بل خاروی په حضورکی ذبحه نشي
- هر هنده خاروی چی ذبح کبودی وروسته دحملولو خخه بی ذبح باید ونه خنثیول شی
- هفه چاقو چی د ذبحی فعل پری اجرا کبودی باید به نیره او پاک وی

- ذبح کونکی باید خاروی ستونی د مری با حلقوم خخه لاندی پری کری الله په یوه قوی حرکت
- ذبح کونکی باید دخاروی د مری د پریکولو په وخت کی (بسم الله الله اکبر او یا بسم الله الله اکبر) تکبیر ووابی
- هر هفه خاروی چی د الله(ج) دنامه خخه په بل هرنامه ذبح شی هفه حرام دی
- حلال خاروی باید دغیرحلال خارویو تر خنگ کبینېښوول شی
- باید وویل شی چه د خوارکی توکو د حلال سترداد بشیریدو لری د تری د اسلامی هیوانتو د سترداد د متخصصینو د گروپ په فعل گتون مره روانه ده چه د بشیریدو وروسته به د دی مجي له لاري متسلسو مطردم حضور ته وراندی شی.
- ترتیب کرونکی: الجیلر عنیق الله ياسر

(پېرگاتو لپاره دری ورخی، دیسونو لپاره خلور ورخی اورد ھولقاو او هفوی ته ورته خاروی لپاره لس ورخی په نظر کی نیول شوی دی). او مهمی کی دا جی د پورته شرابیطه وروسته باید ذبح د الله په نامه وشی.

ذبح کونکی:

ذبح کونکی باید مسلمان، عاقل، هونهار او همدارنگه په قولو هفر تخفیکی او شرعی فرائینو چی د بوخاروی ذبحی لپاره ضروری دی پوه اوسی، ذبح کونکی باید ذبحی په وخت کی احرام پېغایزه ونه لری او ذبحی پروخت باید نول اسلامی شرابیطه مراعات کری.

د ذبح کولو وسائل

رسی، چاقو، چنگک د ذبحی کولو خلص لیاس، کمرېند، سوان د ذبحی کولو له وسائلو خخه شمیرل کبودی، هیره دی نوی چی داتول وسائل باید پاک او ستره وی. چاقو باید پنه تیره وی ترڅو د ذبحی په وخت کی د کوم مشکل سره مخ نشي او خاروی هم په زحمت نشي. دیاکولو ور ده چی په هیغ وجه باید د ذبحی لپاره له هیوکی، میخ او لرگی خخه کار وانه خیستل شی.

ذبح او د ذبحی خای:

- د ذبحی خای باید کاملًا پاک وی
- هر هفه خاروی چی ذبح کبودی باید نازوغه ته اوسی
- هر هفه خاروی چی ذبح کبودی باید پاک وی که چېری خاروی ملوٹ شوی وی باید په او بوا ووېنځل شی، بیا وچ او وروسته د وچیدو ذبح شی

ورکشاپ ستندرد، قصدیقناهه کیفی و کیفیت ابزار برای تسهیل تجارت و دستیابی به مارکیت

جلاتنماه محترم پوبل زی پوبل و آقای اولن (Olin MCGILL) ریس پروزه تسهیل تجارت برای افغانستان (Tafa)

میان فروشنده و خریدار خیلی محسوس میباشد که این زیان میتواند ستندرد باشد. مطالعات نشان داده است که تطبیق ستندرد ها میتواند نقش کلیدی در توسعه تجارت و دستیابی به مارکیت های بهتر داشته و زمینه ساز کسب اعتماد مستهلك باشد."

متوجه، آقای اولن (Olin MCGILL) ریس پروزه تسهیل تجارت و دستیابی افغانستان به سازمان تجارت جهانی (تافا) صحبت نموده و توسعه فعالیت در عرصه ستندرد را یک رکن اساسی برای تسهیل تجارت و دستیابی محصولات افغانی به مارکیت های جهانی دانستند موصوف علاوه نمود که همکاری با اداره مستقل ملی ستندرد جهت توسعه و تسریع فعالیت ها در ساحت مختلف کاری بخشی از برنامه تافا بوده که میتواند نقش اساسی در رشد اقتصادی کشور

ورکشاپ فوق الذکر با درگ نیازمندی محسوس برای افزایش آگاهی سکتور دولتی و سکتور خصوصی از فواید ستندرد و چگونگی عملکرد سیستم های مختلفه مربوط به زیربنای کیفیت و نقش این سیستم ها در افزایش دستیابی محصولات افغانی به مارکیت های بهتر منطقی و جهانی از جانب اداره مستقل ملی ستندرد به همکاری پروگرام تسهیل تجارت برای افغانستان (Tafa) / USAID تدویر یافت. در روز نخسته ورکشاپ با تلاوت آیات چند از کلام الله مجید آغاز گردیده و سپس محترم پوبل زی پوبل ریس عمومی اداره مستقل ملی ستندرد روی موضوع به ویژه وضعیت کنونی ستندردایزیشن در کشور صحبت نموده "افزودند" بدون شک در جهان تجارت امروزی که مرز های برای تجارت وجود ندارد نیاز به داشتن یک زیان مشترک

کار ورکشاپ از جانب محترم پویل زی پویل رئیس عمومی اداره مستقل ملی سنتردر (انسا) تیجه گیری گردیده که دریافت نقطه نظریات و دیدگاه های مشترک در خصوص چگونگی فعالیت سیستم های مروج در زیربنای کیفیت را فی ما بین سکتور دولتی و خصوصی یکی از دستاوردهای عمدۀ این ورکشاپ دانسته و خواهان سهمگیری فعال تمامی جوانب ذی‌دخل منجمله ادارات دولتی، سکتور خصوصی، مراجع مسلکی، علمی و اکادمیک در پروسه تدوین و تطبیق سنتردرها گردیدند.

در پایان ورکشاپ تصدیقنامه ها برای سی تن از اشتراء کنندگان توزیع گردید

مدیریت عمومی مطابیعات و آگاهی عامه

داشتہ باشد

سپس آقای اید نومیروف متخصص سنتردرایزیشن کار ورکشاپ را آغاز نمودند که برای مدت دو یوم ادامه داشت. موضوعات اساسی مورد بحث در ورکشاپ را سیستم های مروج بین المللی در عرصه تدوین و تطبیق سنتردها، متراولوژی (علم اندازه گیری)، ارزیابی مطابقت و بخصوص اعتبار دهنی و صدور تصدیقنامه های کیفی برای محصولات جهت ارتقای ظرفیت رقابتی و دستیابی به مارکیت های بهتر منطقوی و جهانی تشکیل میداد.

هکذا، پوهنیار دکتور مجتب الرحمن خطیبو، معاون تحقیکی اداره مستقل ملی سنتردر، پرزنیشن تحت عنوان " نقش اداره مستقل ملی سنتردر در بهبود زیربنای کیفیت" ارایه داشتند که طی آن به چگونگی ارتباط میان این سیستم ها، ساحتات فعالیت اداره انسا، اجرات و پلان های آینده این اداره پرداختند. موصوف علاوه نمود که جهت نیل به اهداف مطروحه ایجاد یک شرآکت مطمعین میان سنتردر - استفاده کننده - مستهلک برای افزایش تطابق اختیاری با سنتردها و کاهش موانع تحقیکی تجارت ضروری میباشد.

دلایل گرم شدن زمین و تغییر اقلیم

شده اند از این تعداد ۱۰۰ هزار نوع متعلق به فقاریه، یک میلیون و دوصد هزار نوع غیر فقاریه و ۲۹۸ هزار نوع متعلق به گیاهان است.

"حفظ محیط زیست در وله اول برای تأمین غذا بسیار حائز اهمیت است. همه موجودات زنده کره زمین حیات شان زنجیروار به هم بستگی دارد برای مثال حتی اگر نرات پلانктون های شناور در آب دریاها و اقیانوس ها را حذف کنیم، خوارک ماهی ها را از بین برد و شاخه بزرگی از خوارک انسان را نابود کرده ایم. حذف زنجیره به منزله نابودی یک اکوسیستم خواهد بود."

آب و هوا، تولید زیاله، تأمین غذا و کاهش تنوع زیست را چالش عظیم دنیای امروز بر می شمرد و توضیح می دهد. "تنوع زیست محیطی تا به آن جا اهمیت دارد که سازمان ملل سال ۲۰۱۰ را سال تنوع زیستی اعلام کرد کره زمین در تأمین احتیاجات معقول انسان مثل غذا مشکلی ندارد، اما وقتی پای زیاده خواهی انسان به میان می آید چنگل ها تخریب می شوند تا ویلاها قد علم کنند. کارخانه های پیشتری راه اندازی می شوند که سوخت های فوسیلی را بیانند و کاربن دای اکساید پیشتری روانه فضا کنند. به این ترتیب هر دوازده دقیقه یک نوع جانوران یا گیاهان کاملاً نابود می شود تخمین زده شده که تا سال ۲۰۵۰ نزدیک به ۵۰٪ فیصد نوع موجودات روی زمین از بین می روند و این ارقام سازمان ملل حقیقتاً ارقام هراسی انگیزی است".

"شاید یک درجه افزایش حرارت طی دو قرن گذشته برای انسان ناچیز باشد اما ۹۵۰ هزار حشره روی زمین وجود دارد که حیات این حشرات حتی با تغییر یک دهم درجه به خطر می افتند. بسیاری از این حشرات و قسمت اعظم آنها برای زندگی پسر که زنجیروار به زندگی سایر انواع وابسته استه اهمیت دارند.

یکی دیگر از پیامدهای مخرب گازهای گلخانه ای این است که برخی نقاط کره زمین خشک تر و برخی نقاط مرطوب تر خواهند شد این نوع گرمای زیاد در برخی نقاط آب و محصولات را از بین می برد و در نقاط دیگر سیلاب های مخربی به جریان درمی آیند".

تغییرات اقلیمی (آب و هوا) یا بر اثر عوامل طبیعی صورت می گیرد که این عوامل از قبل بیدایش انسان نیز عملکرد داشته و باعث شده شرایط فعلی ایجاد شود و یا بر اثر عوامل غیرطبیعی که با دخالت بشر و به یکباره رخ می دهنند این عوامل غیرطبیعی موجبات گرمایش زمین و تغییرات مخرب را فراهم

زمانیکه در شدت گرمی هوا بدن انسان به شدت عرق می کند در حقیقت به تغییرات اقلیمی (آب و هوا) عکس العمل نشان داده و سعی می کند با تعریق بیشتر توازن ایجاد کند زمین نیز مثل بدن انسان عمل می کند، وقتی دچار تغییرات شدید می شود با گرم شدن ناگهانی یک نقطه و یا سرد شدن بی سابقه نقطه دیگری سعی دارد عکس العمل نشان داده و توازن را برقرار کنند لذا با افزایش یک درجه به حرارت کره زمین طی دو قرن گذشته شاهد بارندگی های سیل آساه خشکسالی های بی سابقه و سرد شدن ناگهانی برخی از نقاط کره زمین بوده ایم.

شاید تصور گردد که افزایش یک درجه طی دو قرن رقم ناچیزی است و نمی تواند منشا بسیاری از این حوادث باشد، اما باید گفت دو قرن در مقیاس زمانی زمین شناسی تنها یک دهم ثانیه به حساب می آید، بنابراین حرارت زمین با سرعت بسیار زیادی در حال افزایش است و از سوی دیگر آستانه تحمل بسیاری از انواع جانوران و گیاهان به شدت پائین بوده و با کوچکترین تغییر حرارتی نمی توانند به حیات خود ادامه دهند. انواع مختلف که از بین میروند اکوسیستم ها دستخوش تغییرات بنیادی شده و چون همه موجودات زنجیروار حیات شان به همین‌گر مرتب است، در نهایت حیات بشر را تحت شاعع قرار می دهند.

نباید فراموش کنیم که حفظ کره زمین به عنوان یگانه محل برای بودو باش بشر یکی از مهمترین مستولیت های ماست. با این حال امروز چگونگی حفظ محیط زیست، مراقبت از لایه اوزون، دفع زیاله ها، حفظ هزاران هکتار چنگل و... همه وهمه از چالش های بزرگ دنیای امروز محسوب می شوند این چالش را حتی بزرگتر از چالش های سیاسی روز قرار می دهند. پیش بینی شده که بین سه تا پنج میلیون انسان گیاهان و جانوران ساده و تکامل یافته بر روی کره زمین زندگی می کنند که تاکنون تنها یک میلیون و شصت هزار نوع آن شناسایی

گرده اند

به صورت طبیعی هرچند زمان یکبار زاویه تابش خورشید به زمین تغییر می کند، بعضاً نقطه ای که سردیست استه گرم می شود و بالعکس، به این طریق زمین به یک توازن آب و هوا می رسد اما طی تغییرات مصنوعی که در اثر آلاینده هایی که وارد فضای آب شده اند، رخ می دهدن، زمین فشار زیادی را متحمل می شود. این آلاینده های به صورت ذرات جامد و یا گازی شکل هستند که بین خورشید و زمین حائل شده و با تجمع ۲۰۰ و ۲۰۰۰ سیب آلودگی کیمیایی می شوند و اصطلاح کیمیایی شدن شهر از همین جاست.

از بین رفتن تولیدات زراعی و گسترش فقر جهانی را یکی دیگر از پیامدهای منفی تجمع گازات گلخانه ای در فضای برم شمارند و می گویند: "الودگی اتمسفر به میزان زیادی به عملکرد کشورهای صنعتی برمی گردد، برخی کشورها با آزمایشات کیمیایی و اتمی مختلف سرعت جایگیری آلاینده ها در لایه های فضای را چند برابر کرده اند و این افزایش سرعت، تخریب را دوچند آن کرده است.

این روند سبب می شود نیم کره جنوبی گرم تر شود و در آن شاهد پارش های سیل آسا خواهیم بود. اما در نیم کره شمالی خشکسالی های طولانی و خشک شدن مناطق را خواهیم داشت.

اتمسفر کره زمین از دو لایه تروپوسفر به ضخامت ۷۱ کیلومتر (دو برابر کوه ایورست) و استروتوفسفر به ضخامت ۵۰ کیلومتر تشکیل شده است. وقتی ۷۱ کیلو متر تروپوسفر تمام می شود و وارد ۵ کیلومتر استروتوفسفر می شویم، ۳۲ کیلومتر آن لایه اوزون است.

زیر آلاینده هایی چون کلر و فلورور و کاربن (CFC) مخرب لایه اوزون هستند یک اتم کلر می تواند یک میلیون مولکول اوزون را از بین ببرد.

"وقتی مولکول اوزون از بین می روید جلوی نفوذ اشده مأموره بنشش نمی تواند سد شود لذا گرما و اشعه مخرب به سطح زمین می رسد از سوی دیگر ذرات دی اکسید کاربن ۲۰۰ مثلاً چادری مانع خروج گرمای بازتابش از سطح زمین می شوند گرما به دام می افتد و تغییرات شدید اقلیمی بروز بیندا می کنند".

مهمنترین ذرات آلاینده های شناخته شده در لایه های فضا عبارتند از: متواکساید کاربن (CO₂) اکسیدهای ازت (NO₂) تا ۲۰ (NO) و مشتقان آن ها، هایدرو کاربونهای اشتعال ناپذیر یا آن هایی که تبخیر می شوند و ذرات سرب .

سازمان هوافضای جهانی برای پدیده گازات گلخانه ای چنین تعریفی را ارائه می کنند «گرم شدن جهانی به دلیل افزایش حرارت سطح زمین از خروج آلاینده هایی مانند گاز کاربینیک و دیگر گازها ناشی می شود. گرم شدن کلی سیستم شکل یافته

در گره زمین و فضای آن پدیده ای را به وجود می آورد که اثر گازات گلخانه ای نامیده می شود".

خیلی ساده باید بگوییم این ذرات آلاینده هایی که نام بردیم، از بازتاب ارتوزی در افقی زمین به فضا جلوگیری می کند و گرما در سطح زمین محبوس می شود.

اگر تجمع ذرات آلاینده ها آن قدر ادامه باید که میزان CO₂ به دو برابر میزان فعلی اش در فضا برسد چه خواهد شد؟

زیل اسکورو محقق هوا پیامدهای چنین بحرانی را این نوع پیش بینی می کند **«لین افزایش حرارت می تواند باعث ذوب یخچال ها و کوه های بخ شود سطح دریا در هر دهه ۶ سانتی متر بالا خواهد آمد این مورد باعث می شود تا نواحی کرانه ای زیرآب بروند و جزیره ها و مناطقی مثل هالند با مشکلات بسیاری مواجه می شوند. بارندگی و تخریب از ۳ تا ۵ فیصد به طور متوسط در عرض های جغرافیایی بالا افزایش می باید دگرگونی یاد شده در عرض های جغرافیایی پایین پیچیده است و بیانان ها نیز روزیه روز گسترش تر می شوند. حرارت آب دریا افزایش می باید و در اکوسیستم ها اختلالات شدیدی را مشاهده می کنیم»** [۱]

تغییرات اقلیمی ناشی از گرمایش زمین باعث می شود سال ۶۱ میلیون هکتار از جنگل های سطح زمین نابود شوند. جنگل ها برای زمین همانند ریه برای انسان هستند و قدری ریه از کار بیفتنه تنفس متوقف می شود. جنگل ها که نباشند میزان ذرات آلاینده ها در فضایشکل تصاعدی افزایش بیندا می کنند.

«کاهش اوزون در استروتوفسفر باعث می شود اشعه مأموره بنشش از سطح زمین باقی بماند و بازتاب بیندا نکند افزایش اشعه مأموره بنشش باعث از دیدار سلطان پوست می شود، تعداد بیماران مبتلا به آب مروارید افزایش بیندا کرده و سیستم مصنوعیت بدن کاهش می باید افزایش برخی گیاهان و موجودات ذره بینی مانند پلانکتون ها با اختلال همراه می شود. آلودگی های فتوکیمیایی افزایش می باید و اثر گازات گلخانه ای تشدید می شود

آب و هوا به عنوان یکی از عوامل محیط طبیعی، اثرات متعددی بر تحove زندگی بشر دارد. انسان ها از دیرباز از ناحیه اقلیم، تلفات و خسارات زیادی را متحمل شده اند و از این رو به اشکال متفاوت در شناخت ویژگی های آب و هوا و کنترل اثرات

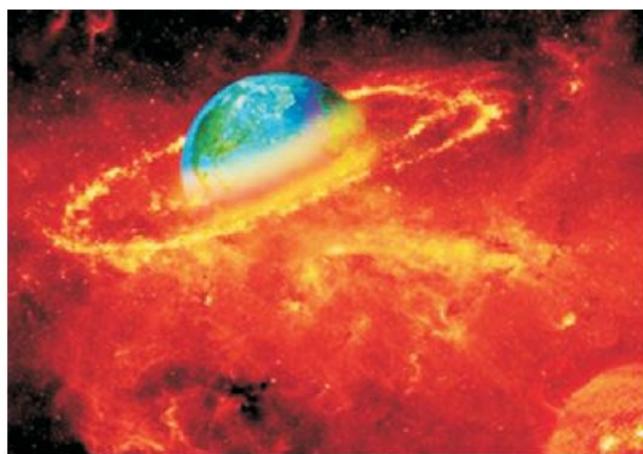
است این افزایش متوسط درجه حرارت کره زمین با ذوب شدن بیخ های قطبی بالا آمدن آب اقیانوس ها و از همه مهمتر بسیار نظمی های آب و هوا همراه است. این بی نظمی های آب و هوا به صورت های متفاوت از جمله توفان های شدید، بارش های بی هنگام، خشکسالی ها و آشکار می شود بسیاری از دانشمندان بر این عقیده اند که طی ۲۰ سال آینده این بسیار نظمی های آب و هوا به عنوان یک پدیده دائمی در وضعیت اقلیمی زمین دیده خواهد شد در حقیقت این رویدادها عکس العمل طبیعت به دستکاری های انسان در شرایط زیست زمین است

«این بهای سنگین فعالیت های غیرمستولانه انسان در طی قرن اخیر است که هزینه آن را کسانی پرداخت خواهند کرد که اغلب نقش در آن نداشته اند. دستاوردهای علمی دهه های اخیر حکایت از آن دارد که عوامل متعددی همواره حیات موجودات زمینی و از جمله تمدن بشری را تهدید می کنند این عوامل طی ۵۰۰ میلیون سال گذشته موجب ۵ مورد انقراض بزرگ از جمله نابودی دایناسورها شده است.

در برخی از این دوره های انقراض در طی مدت زمانی کوتاه بیش از ۷۰ فيصد موجودات کره زمین در سطح خشکی ها و داخل دریاها نابود شده اند و بخش اعظم پوشش جنگلی جهان از بین رفته است.

هر چند طی نیم قرن گذشته اندیشه برخورد اجرام آسمانی با زمین، ذهن دانشمندان را به خود مشغول کرده بود، اما تحقیقات سال های اخیر حکایت از آن دارد که اغلب این دوره های انقراض تحت تأثیر تغییرات شدید آب و هوا ایجاد شده است. به عنوان مثال ۳ درجه گرم شدن زمین با ذوب یخچال های قطبی و ۷ متر بالا آمدن سطح اقیانوس ها و زیر آب رفتن بخش های بزرگی از سواحل همراه خواهد بود

به علاوه این افزایش حرارت نابودی جنگل های استوایی که دو سوم اکسیژن اتمسفر را تأمین می کنند موجب می شود، به علاوه تغییرات آب و هوا با رویداد توفان های شدید و دائمی، ایجاد خشکسالی های پیوسته، نابودی جنگل ها و نابودی منابع

نمایم و این کوشیده اند امروز این کار به کمک علومی چون هواشناسی و اقلیم شناسی که نقش عوامل طبیعی و انسانی را در تغییرات آب و هوا مطالعه می کنند انجام می گیرد و معلوم شده است با وجود این که عوامل طبیعی مانند نوسان تشبع خورشیدی، تغییر در محور زمین، وقوع آتشفسان های شدید و... نقش اساسی در تغییر شرایط آب و هوا دارند اما فعالیت های صنعتی پسر و بهره برداری های حرسانه آنها از منابع طبیعی نیز در تغییرات آب و هوا موثر هستند و پیامد آن، وقایع ناگواری است که در مناطق متفاوت زمین رخ می دهد.

۱۰۰ هزار سال پیش در محل فعلی لندن، فیل و اسب آبی زندگی می کردند در کتاب «تیمور جهان گشا» اشاره شده است: «سپاهیان تیمور هنگام عبور از ارتفاعات زاگرس به جنگل های آنبوه و متراکم برخوردند که مانع از عبور لشکریان شد». چنین جنگل هایی در شرایط آب و هوا امروز زاگرس وجود ندارند

تغییر اقلیم، نظام حاکم بر سیستم های طبیعی و روابط موجود بین عناصر آن ها برهم می زند و سیستم ها را از تعادل خارج می کنند که ایجاد نظم و تعادل جدید، صدها سال زمان لازم دارد از این رو، تغییرات آب و هوا اثرات مخرب و زیان بخشی بر زندگی گیاهان و جانوران و سیستم های طبیعی بر جا می گذارد که به اساس آن تمام موجودات نیز از ناحیه آن دچار خسارات های مالی و تلفات جانی می شوند. با وجود این که در کشور ما بیشترین تلفات جانی از ناحیه زلزله بوده اما برآوردها در سال های اخیر نشان می دهند که بیشترین خسارت اقتصادی از عامل طبیعی سیل بوده است که ریشه در تخریب محیط زیست و نوسانات آب و هوا دارد. تغییرات آب و هوا برای جامعه جهانی به قدری مهم بوده که در سال های اخیر در سازمان هواشناسی جهانی (WMO)، کمیته بین المللی تغییر اقلیم (IPCC) تشکیل شده است.

طی یک قرن اخیر استفاده غیرمستولانه بشر از منابع موجود در کره زمین شرایط جدیدی را ایجاد کرده است. در حال حاضر ۴۰ فيصد از زمین های زراعی جهان آسیب های طولانی مدت دیده اند و هر ساله ۱۳ میلیون هکتار از جنگل های جهان نابود می شوند. یکی از هر چهار پستاندار، یک پرندۀ از هر هشت پرندۀ در خطر انقراض قرار دارند به علاوه افزایش گازات گلخانه ای ناشی از مصرف غیرمستولانه بشر طی چند قرن اخیر شرایط طبیعی زمین را تحت تأثیر قرار داده است.

دانشمندان طی دو دهه گذشته همواره خطر افزایش درجه حرارت زمین را مورد توجه قرار داده اند، اما تغییرات آب و هوا سال های اخیر نتایج حاصل از آن را آشکارتر کرده استه اتفاقی که اکنون رخ داده تیجه رفتارهایی است که انسان در طی چند قرن و به خصوص قرن اخیر نسبت به طبیعت در پیش گرفته

وقوع برخی تغییرات در کیفیت داده‌ها به خصوص در روند حرارت حداقل و حداکثر و کاهش فاصله آنها یکی دیگر از پیامدهای گرمایش زمین است.

دانشمندان می‌گویند می‌توان 2 CO_2 را برای جلوگیری از گرمتر شدن زمین زیر پستر دریاها ذخیره کرده براساس این پیشنهاد، گاز 2 CO_2 چندین کیلومتر زیر زمین پسب و سپس زیر پستر دریاها تزریق می‌شود. تیم مشترک محققان دانشگاه هاروارد موسسه فنی ماساچوست (آم آئی تی) و دانشگاه کلمبیا در نشریه‌ای گزارش داد که زیر دریاها فضای کافی برای ذخیره کردن میزان نامحدودی 2 CO_2 متصاعد در فضا وجود دارد. طرح‌های قبلی برای اباحتن 2 CO_2 زیر دریاها به دلیل نگرانی نسبت به نشت احتمالی و یعنی این شیوه مورد انتقاد قرار گرفته بود اما حامیان طرح تازه می‌گویند این طرح چنین خطواتی ندارد و می‌توان آن را با دستاوردهای علمی موجود اجرا کرد.

به هر جهت تغییرات آب و هوا خواه روشه در عوامل طبیعی داشته باشند خواه در عوامل انسانی اثر خود را به محیط زیست و پرموجودات و انسانها خواهند گذاشت و در آینده باید منتظر رویدادهای اقلیمی ناگوار بیشتری باشیم. از این‌رو شهروندان جهان موضوع تغییر اقلیم را به عنوان یک مسئله و بحران جهانی شده تلقی می‌کنند که همگان پیامدهای آن را تجربه خواهند کرد و ناچار در کنترول و مهار آن نیز همه باید مشارکت داشته باشند. شناخت عوامل موثر بر تغییرات آب و هوا و پیامدهای آن و نیز عمل کردن به توصیه‌ها و مقررات مرتبط با آب و هوا و محیط زیسته از اولین وظایف شهروندان در این زمانه است.

کوتاه‌بندی: کمیته تدوین استانداردهای مواد لاستیک

تقدیم موجودات زنده همراه خواهد شد بدون شک بسیاری از موجودات زنده امکان سازگاری با چنین شرایط دشواری را ندارند از این‌رو باید به طبیعت به عنوان مجموعه‌ای هماهنگ نگریست که هرنوع اسیبی به آن روزی به خود مانیز بازمی‌گردد. به طور مسلم طبیعت راه صحیح را در پیش می‌گیرد و تمدن بشری به ما بستگی خواهد داشت که در آینده چه خواهیم کرد؟

در طول حیات کره زمین، تغییرات آب و هوا مکرر رخ داده اند، به طوری که در آخرین دوره زمین شناسی (کوارتز) چهار مرحله تغییر آب و هوا به نام عصر یخ‌بندان رخ داده است. هر یک از این دوره‌های یخ‌بندان و دوره‌های بین آنها هزاران سال طول کشیده است. دو میلیون سال پیش، شمال غرب اروپا زیر بخش مدفن بود بدینه ترین و بیشترین اثر این تغییرات آب و هوا روی زندگی گیاهان و جانوران مناطق بوده است، چنان‌که تغییر در حیات جانداران ملاک طبقه بندی دوران‌های زمین شناسی قرار گرفته اند. بنابراین حیات کره زمین به آب و هوا وابستگی بیشتری دارد. اساسی ترین عوامل تغییردهنده آب و هوا، طبیعت و اجزایی مشکله‌ای آن هستند، هر چند اخیراً عوامل انسانی هم به آن افزوده شده است.

چنانچه زمین ۱ تا ۵ درجه گرمتر شود بارندگی ۱۱ تا ۱۹ فیصد کاهش، پیدا می‌کند. پیش‌بینی شده که تا سال ۲۱۰۰ درجه ۱۹ فیصد کاهش بارندگی خواهد داشت. کاهش آب بر روی زراعت تأثیر مستقیم می‌گذارد و تولید غلات، برنج و پنبه به مقدار قابل توجهی کم می‌شود فرمایش و تخریب خاک نیز از مساحت زمین‌های زراعتی می‌کاهند. این نوع فقر در جهان روز به روز افزایش پیدا می‌کند.

بنابراین افزایش سرعت ذوب یخچال‌های قطبی و کوهستانی یکی از اثرات گرم شدن هوا کره زمین و از نمودارهای تغییر اقلیم است. پیامد آن در وله‌های اول افزایش سطح آب اقیانوس‌ها و دریاها و برهم خوردن تعادل استاتیک خواهد بود. برآوردها از زیر آب رفتن جلگه‌های پست و شهرها و روستاهای و تأسیسات واقع در آن‌ها حکایت دارد اثرات بعدی این واقعه برهم خوردن نظم بارندگی‌ها و حرارت هواست. در برخی مناطق زمین، بارش‌ها افزایش یافته اند و در مناطقی دیگر شاهد تشدید اقلیم خشک هستیم در مکسيکو تعادل بارش‌های سنگین افزایش داشته و در مقابل تعادل بارش‌های سیک کاهش پیدا کرده است. در استرالیا بارش‌های تابستانی کم و بارش‌های زمستانی افزایش یافته اند برهم خوردن تعادل ایزوستازی در مناطق قطبی، تهدید منابع آب شیرین در سواحل و... از دیگر پیامدهای است. این وقایع تولید مواد غذایی را در بعد جهانی به خطر می‌اندازد.

کمیته های تحقیکی قدوین ستندرد از نگاه ظرفیت ارتقا می یابد

پوهنیار دوکتور مجتبی الرحمن خطیر معاون تحقیکی اداره (انسا) و آقای سید سلیمان فاطمی رئیس مؤسسه حرکت

مشتمل بر نمایندگان ادارات ذیریط دولتی، سکتور خصوصی و مراجع علمی و اکادمیک می باشد نیز جز این پروژه بوده که مدت دو سال دوم خواهد نمود.

زیر بنای قوى ستندردايزيشن رشد سریع اقتصادی را در کشور های رو به اکشاف تضمین می نماید. ستندرد ستونی برای اکشاف اقتصادی و ظرفیت تجاری بوده زیرا چالش عمده فرازه رشد اقتصادی در کشور های رو به اکشاف به ویژه اقتصاد بعد از جنگ برهمن خوردن بیلانس تجاری و در نتیجه حاکمیت واردات بر مارکیت می باشد. عدم اکشاف اساسات قانونی و ضعف اقتصادی مردم فرصتی را برای عرضه محصولات با کیفیت پائین به بازار مساعد می سازد که من تواند مستقیماً صحت، سلامتی و اقتصاد خانواده ها را متصور نخواهد بود. هکذا رشد سکتور صادرات مستقیماً وابسته به درک نیازمندی های بازار مطلوبه و کار برد ستندرد ها می باشد.

پوهنیار دوکتور مجتبی الرحمن خطیر معاون تحقیکی در محققی که به همین مناسبت در اتاق کنفرانس اداره مستقل ملی ستندرد تدویر گردیده بود بیان داشتند: توسعه فعالیت های ستندردايزيشن و ترویج ستندرد ها و طرز العمل های

امضای قرار داد مساعدت بالغ بر ۶۳ میلیون و ۱۶۸ هزار افغانی معادل ۱ میلیون ۲۶۳ هزار دالر امریکائی پروژه تدوین ستندرد های ملی و ارتقای ظرفیت کمیته های تحقیکی فی مایین اداره مستقل ملی ستندرد و مؤسسه حرکت.

تدوین ستندرد های ملی نخستین گام در راستای بهبود کیفیت امتعه تجاری، تسهیل تجارت، دستیابی محصولات افغانی به مارکیت های جهانی و افزایش ظرفیت رقابتی سکتور تولیدی و صادراتی در افغانستان می باشد.

قرار داد مساعدت بالغ بر ۶۳ میلیون ۱۶۸ هزار افغانی معادل ۱ میلیون ۲۶۳ هزار دالر امریکائی فی مایین اداره مستقل ملی ستندرد و مؤسسه حرکت به امضا رسید. هدف از قرار داد مذکوره تطبیق پروژه تدوین ستندرد های ملی و ارتقای ظرفیت کمیته های تحقیکی تدوین ستندرد در هفت ساحه (مواد نفتی، مواد ساختمانی، مواد غذایی، مواد دوائی و آرایشی، متrolوژی، نساجی و وسائل برقی) می باشد. به اساس طرح پروژه مذکوره، دانش معاصر و تجربه جهانی در عرصه تدوین ستندرد ها به افغانستان انتقال و سیستم ثابت و متلاطم تدوین ستندرد در کشور ایجاد خواهد شد ارتقای ظرفیت اعضای کمیته های تحقیکی ملی تدوین ستندرد که

این مؤسسه به امضا رسیده و این اداره متعهد به فراهم نمودن حمایت مالی آن می باشد. هدف مؤسسه حرکت از پروژه مذکور؛ بلند بردن ظرفیت کمیته های تحقیکی هفتگانه اداره مستقل ملی ستندرد، ایجاد و تطبیق ۳۴ ستندرد در ۷ ساحه مشخص شده و تأمین تداوم ایجاد سایر ستندرد ها از طریق اداره مستقل ملی ستندرد؛ به منظور رقابت و دسترسی کالا های افغانی به مارکیت های جهانی، افزایش صادرات در مقابله واردات و در نهایت

بلند بردن کیفیت کالا های تجارتی در بازار های افغانستان و کنترول کالا های بی کیفیت، می باشد.
ایجاد و تطبیق ستندرد های مذکور می تواند زمینه رقابت سالم را مساعد نموده و اعتبار کالا های افغانی را دوباره احیا نماید."

فاطمی علاوه نمود که:
" مؤسسه حرکت از نیمه سال ۲۰۰۹ تا کنون به حمایت

مالی ۱۶ پروژه به ارزش مجموعی کمتر از ۱۰ میلیون دالر امریکائی متعهد گردیده که از جمله ۱ پروژه ان تکمیل، ۱۰ پروژه در حال اجرا و بقیه پروژه های متذکره در مرحله امضا قرار داد، می باشد. هدف نهایی تمام پروژه های که از طرف مؤسسه حرکت تمویل می گردد، بهبود وضعیت تجارت و سرمایه گذاری در افغانستان بوده و کوشش به عمل می آید تامانع که فرا راه تجارت و سرمایه گذاری در کشور قرار دارد با تکمیل شلن این پروژه ها از میان برداشته شود و یا کاهش یابد. "حرکت یک مؤسسه مستقل و غیر انتفاعی است که توسط افغانها اداره گردیده و به منظور بهبود وضعیت تجارت و سرمایه گذاری در افغانستان ایجاد گردیده است. حرکت خود پروژه ها را تطبیق نمی کند بلکه فعالیت های را که از جانب سکتور خصوصی، دولت و جامعه مدنی غرض کاهش یا برداشتن موانع فرا راه تجارت و سرمایه گذاری به راه اندخته شده است حمایت مالی می نماید.

پذیرفته شده منحیث گام نخست و الزامی در راستای دستیابی به اهداف ستراتژیک اقتصادی و کسب عضویت در سازمان تجارت جهانی پنداشته می شود زیرا تنها محصول خوب می تواند بازار خوب داشته باشد اداره مستقل ملی ستندرد منحیث یگانه مرجع تدوین ستندرد های ملی در کشور تدوین ستندرد ها را در سرخط برنامه کاری خویش قرار داده است اما موفقیت این پروسه مستلزم همکاری ادارات ذیربسط دولتی،

شرک سازی دانش و تخصص موجود در نهاد های علمی و در نهایت تعداد سکتور خصوصی می باشد اداره مستقل ملی ستندرد با ایجاد کمیته های تحقیکی تدوین ستندرد در بخش های فوقاً ذکر شده در تسریع پروسه تدوین ستندرد های ملی اقام می نماید. تدوین ستندرد های ملی نقش قاطع در رشد اقتصاد ملی، کاهش تعهدات به صحت و سلامت مستهلكین، حفاظت محیط زیست داشته و بدون شک شگوفانی اقتصادی اورزنه صلح و تبات سیاسی و اجتماعی خواهد بود.

مؤسسه حرکت با اعطای مساعدت ذکر شده زمینه رشد سیستم ستندردایزیشن در افغانستان را مساعد گردانیده و بدیترتیپ توسعه فعالیت در عرصه زیربنایی کیفیت را که شامل پروسه های ارائه تصادیق کیفی و نظارت بر کیفیت امتعه تجاری و تولیدی می باشد امکان پذیر می گرداند سید سلیمان فاطمی رئیس مؤسسه حرکت گفتند: "بعد از سپری شدن تقریباً یک و نیم سال از فعالیت های متداوم مؤسسه حرکت این دوازدهمین پروژه است که قرار داد آن از طرف

مترولوژی و نقش آن در جامعه

تمام ساحت فرآهن نمایند.

با ایجاد سیستمهای بین المللی اندازه گیری استفاده از ستاندردهای ملی و بین المللی و کارگرفتن از ابزار و وسائل و آلات که با دقت بیشتر نسبت به وسائل و آلات قدیمی تر کار میکنند می تواند باعث ایجاد تفاوت در نتیجه کار این وسائل گردد و به عبارت دیگر نتایج با دقت بیشتر چهت ارزیابی فرستاده شود. هرچه که دقت و صحت وسائل به کار گرفته شده جهت اندازه گیری بهتر و بیشتر باشد به همان اندازه نتایج بدست آمده دقیقتر و صحیح تر خواهد بود.

تشویق تمام سازمانهای موسسات، سکور خصوصی برای استفاده از آلات با دقت بالاتر زمانی افزایش خواهد یافت که اهمیت کیفیت، بالارفتن حجم تولیدات، خدمات، قابلیت اطمینان استفاده کنندگان و مشتریان برای آنها به خوبی احساس شود. تا زمانی که این مسائل به خوبی واضح نگردد در زمینه پیشرفت زیادی نخواهیم داشت. هر وقت که از علم متراولوژی صحبت می شود باید موضوع ارزیابی مطابقت نیز به طور واضح برای کسانی که در این بخش کار می کنند نیز روشن گردد. ممکن است که یک وسیله به نظر ما دقیق

پرسه سنجش و اندازه گیری در زندگی بشر از ابتدای خلقت اهمیت زیادی داشته و هر فرد دوست داشته است که نتیجه کار یا اهمیت آنرا با معیار یا وسیله ای اندازه گیری کند.

در طی تکامل تدریجی علم و تکنالوژی در جهان زمانهای مشخصی به وجود می آید که در آن اشخاص میتوانند به صورت دقیق در مورد پیشرفت و ترقی یک موضوع بحث و تبادل نظر کنند.

در حال حاضر میتوان گفت که متراولوژی یا علم اندازه گیری نیز مانند سایر علوم چنین سرنوشتی را به خود گرفته است، چرا که در سالهای اخیر پیشرفت بسیار خوب و قابل توجهی در این علم نیز رونما شده است.

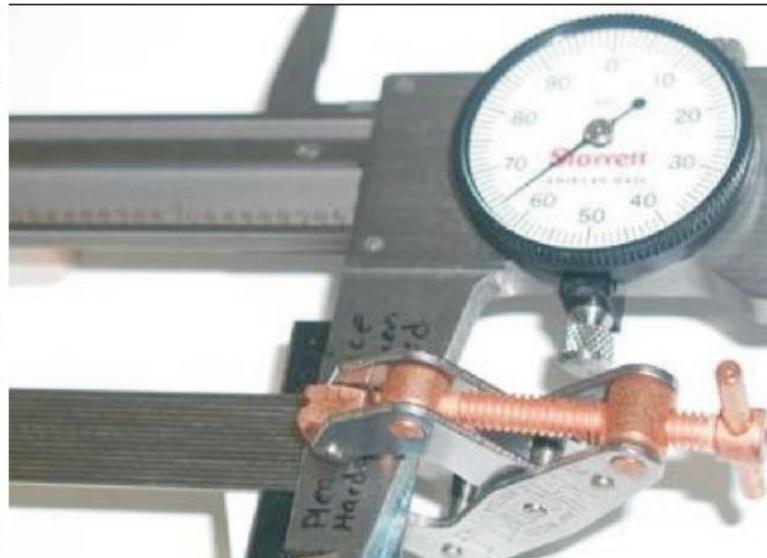
از انجایی که این علم خود می تواند به عنوان یک معیار و وسیله برای پیشرفت سایر علوم در سایر بخشها به شمار آید به طور کلی می توان گفت که هرچقدر علم متراولوژی پیشرفت کند به همان اندازه تاثیر خود را یا مستقیما یا به صورت غیر مستقیم بر سایر علوم وبخشها خواهد گذاشت. خود می تواند زمینه های فراوانی را برای پیشرفت های بعدی در

اهمیت ترین عوامل اندازه گیری کمیت ها شمرده میشوند. به همین علت پیشرفت علم و تکنالوژی، دقت و توانایی وسایل اندازه گیری را به نحو قابل توجهی بالا برده استه بطوریکه امروزه کمیت ها را با دقت بسیار بالا و غیر قابل تصور اندازه گیری مینمایند. در نتیجه افزایش دقت و صحت وسایل اندازه گیری در کمیت و کیفیت محصولات تولید شده یا پروسس شده نیز تاثیرات چشم گیری وارد خواهد شد.

علم متراولوژی منحصر به فرد یا طبقه خاصی از جامعه نیست و هر کسی به نحوه با آن سروکار

دارد. از نتایج همین اندازه گیریها است که بطور دائم در امورات خود تصمیم اتخاذ و اقدام به انجام کار می کنند.

مهندسين میخانیک و تولید درگیر با اندازه گیری طول و زاویه هستند البته طول را میشود یک کمیت بنیادی در نظر گرفت زیرا در بسیاری از موارد با استفاده از روابط و فرمولهای ریاضی زوایا را بر

کارکند ولی همیشه وقتی از دقت یک وسیله یا آله صحبت می شود باید گفت که مراجع بین المللی خاصی وجود دارند که به این دقت و صحت که ما می گوییم اعتبار می دهند و سازمانهای هم وجود دارند که در زمینه سرتیفیکیت ارائه می کنند که این خود می تواند اطمینان خوبی و قابل قبول برای مشتریان و مصرف کنندگان به وجود آورند. در چنین حالتی دو موضوع حل میشود:

اول: اطمینان از اینکه وسیله و آله که برای اندازه گیری به کار می رود دارای دقت و صحت خوب است

دوم: مرجع و سازمان مسؤول بین المللی و یا معتبر ملی صحت و دقت آن را تضمین نموده است.

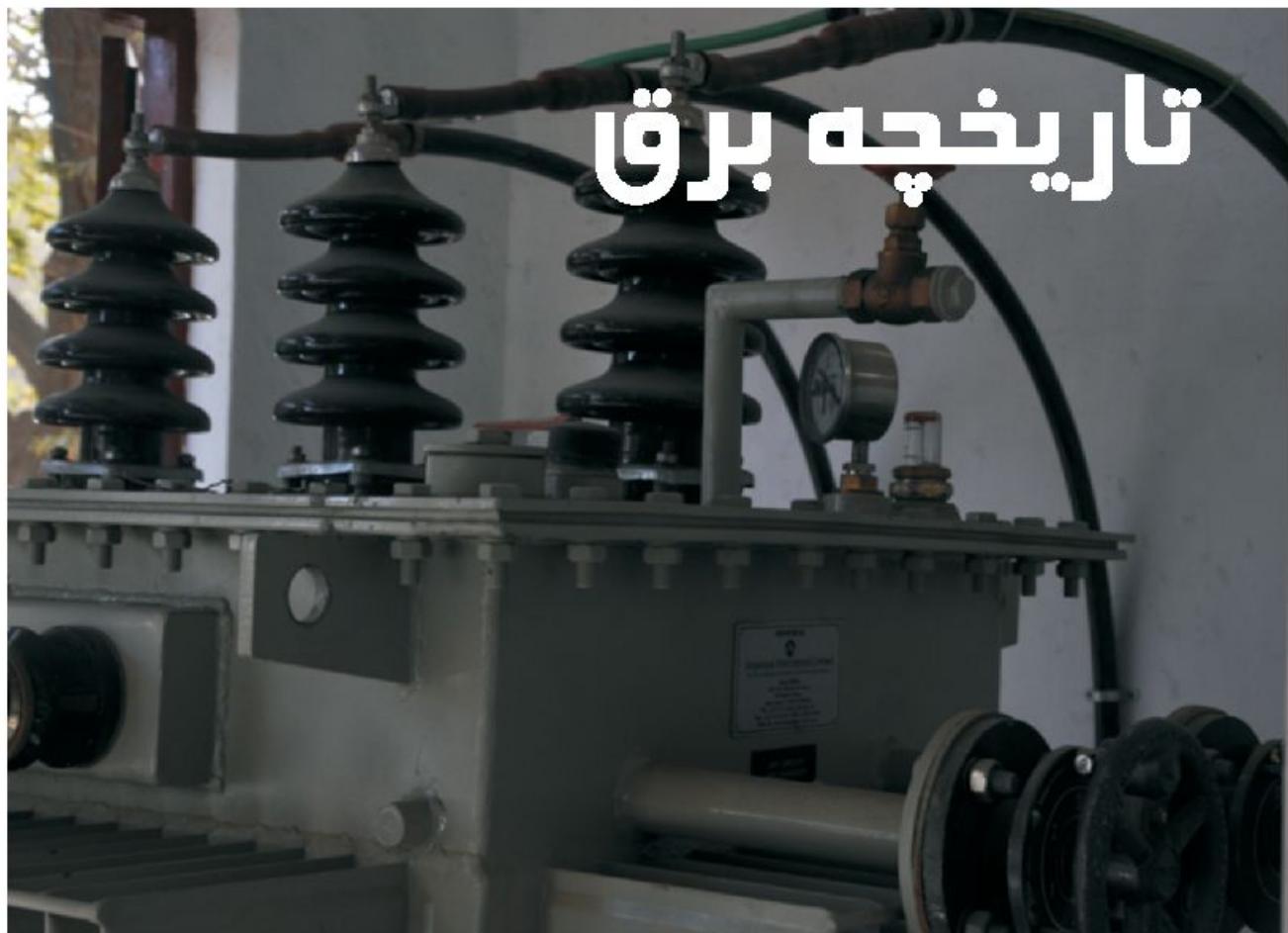
در صورت حصول چنین اطمینانی پیشرفتهای خوب و چشم گیری در بخشهاي مختلف به وجود خواهد آمد. در صنایعی که از یک پروسه خاص در کار خود بهره می گیرند. نه تنها از علم اندازه گیری برای کنترل کار های خود استفاده می کنند بلکه در زمینه برای خود یک میکانیزم کنترول نیز تهیه و ترتیب می کنند.

هر کسی در طول زندگی خویش مجبور میباشد بستگی به نوع کار خود کمیت هایی را اندازه گیری نمایند. از طفل مكتب گرفته تا خانم خانه دار، فروشندها، سازندگان و کلیه حرفة های موجود در جامعه بدون اینکه توجه داشته باشند مستقیم یا غیر مستقیم اقدام به اندازه گیری و سنجش می کنند.

أنواع صحت و دقت وسایل اندازه گیری یکی از با

تاریخچه برق

توانست تیوری ساعقه گیر lighting rod را دریابد و در این تیوری ارتباط بین ساعقه و برق را بیان نمود. در سال ۱۸۰۰ میلادی الساندرو ولتا در یک پیل الکتروولیکی واکنش کیمیاوی را مطالعه نمود اما تولید برق به این روش گران بود و هست. در سال ۱۸۳۱ میلادی میشل فارادی ماشینی ابداع کرد که از حرکت چرخشی تولید الکتریسته می کرده اما حدود پنجاه سال طول کشید تا این فن آوری از نظر اقتصادی مقرنون به صرفه شود. در سال ۱۸۷۸ میلادی توماس ادیسون جایگزین عملی تجاری را برای روشنایی های گازی و سیستم های حرارتی ایجاد کرد و به فروش رساند که از الکتریسته جریان مستقیمی که بطور منطقه ای تولید و توزیع شده بود، استفاده می کرد در سیستم جریان مستقیم ادیسون، ایستگاه های تولید توان اضافی می باشد نصب می شدند. بدلیل اینکه ادیسون قادر نبود سیستم را تولید کند که به جنراتورهای چندگانه اجازه بدهد که به یکدیگر متصل شوند، گسترش سیستم او نیاز داشت که تمامی ایستگاه های تولید جدید مورد نیاز ساخته شوند. نیاز به نیروگاه های اضافی ابتدا توسط قانون اهم (Ohm) بیان

در حدود ۶۰۰ سال قبل از میلاد در یونان باستان یک صورت و یا شکل از برق را شناسایی کرده بودند که از اثر مالیدن یک جسم پشمی به یک کهربا متوجه شدند که قوه جذب بین این دو جسم پیدا می شود در ابتدا یونانی ها به این عقیده بودند که این قوه جذب اجسام کوچک چون موی را می تواند جذب کند، اما هنگامیکه آن جسم پشمی را زیادتر در کهربا مالیدند متوجه یک جرقه کوچک شدند که کلمه اصلی برق Electricity نیز از ترکیب کلمه elektron- elek-shin (amber) amber به معنی کهربا (یا گرفته شده است.

همچنان در سال ۱۹۳۸ میلادی در عراق یک جسم را پیدا کردنند که بطری بغدادی نام داشت. این جسم در حدود ۲۵۰ سال قبل از میلاد قدامت داشته و شباهت زیادی به یک پیل الکترو کیمیاوی داشت که در آن زمان از آن برای ملعمه کاری بکار میرفت.

در سال ۱۷۵۲ میلادی بیجامین فرانکلین تحقیقات خود را در این زمینه افزایش داده و توسط یک تجربه خطروناک که هنگام رعد و برق کاغذ پرانی را به هوا بلند کرد که در نتیجه

اندازی کرده بود، قرار گرفت. اگرچه که سیستم وستینگ هاوس می توانست از روش‌نایی های ادیسون استفاده کند و دارای گرم کننده نیز بود، اما این سیستم دارای موتور نبود. توسط تسلا و اختراع ثبت شده اش، وستینگ هاوس یک سیستم قدرت برای یک معدن طلا در تلورید، کلورادو در سال ۱۸۹۱ میلادی ساخت که دارای یک جنراتور آبی ۱۰۰ اسب بخار (۷۵ کیلو وات) بود که یک موتور ۱۰۰ اسب بخار (۷۵ کیلو وات) را در آنسوی خط انتقالی به فاصله ۲/۵ مایل (۴ کیلومتر) تغذیه می کرد سپس در یک قرارداد با جنرال الکتریک که ادیسون مجبور به فروش آن شده بوده شرکت power وستینگهاوس اقدام به ساخت یک نیروگاه station در نیاگارا فالس کرد که دارای سه جنراتور تسلای ۵۰۰۰ اسب بخار بود که الکتریسته را به یک کوره ذوب الومینیوم در نیاگارا، نیویورک و به شهر یوفالو، نیویورک به فاصله ۲۲ مایل (۳۵ کیلومتر) انتقال می داد. نیروگاه نیاگارا در ۲۰ اپریل ۱۸۹۵ میلادی شروع به کار کرد

شده است؛ بدلیل اینکه تلفات با مریع جریان یا بار و با خود مقاومت متناسب است، پکار بردن کیبل های طولانی در سیستم ادیسون به مفهوم داشتن ولتاژهای خطرناک در برخی نقاط یا کیبل های بزرگ و گران قیمت و یا هر دوی اینها بود. نیکولا تسلا که مدت کوتاهی برای ادیسون کار می کرد و تئوری الکتریسته را بگونه ای درک کرده بود که ادیسون درک نکرده بود، سیستم چایگزینی را ابداع کرد که از جریان متناوب استفاده می کرد تسلا بیان داشت که دو برابر کردن ولتاژ جریان را نصف می کند و منجر به کاهش تلفات به میزان ۳/۴ می شود و تنها یک سیستم جریان متناوب اجازه انتقال بین سطوح ولتاژ را در قسمت های مختلف آن سیستم ممکن می سازد. او به توسعه و تکمیل تئوری کلی سیستم اش ادامه داد و چایگزین تئوری و عملی ای را برای تمامی ابزارهای جریان مستقیم آن زمان ابداع کرد و ایده های بدیуш را در سال ۱۸۸۷ میلادی در ۳۰ حق انحصاری اختراع به ثبت رساند. در سال ۱۸۸۸ میلادی کار تسلا مورد توجه جرج وستینگ هاوس که حق انحصاری اختراع یک ترانسفارمر را در اختیار داشت و یک کارخانه روش‌نایی را از سال ۱۸۸۶ میلادی در گریت بارینگتون، ماساچوست راه

د ایزو (ISO) ۲۲۰۰۰ د سندور د پیژنده د خوراکی توکو د مصوّنیت په هکله

د خوراکی توکو
مصوّنیت د هفو خطرنو
د موجودیت د مظبوی
لپاره چه د خورو په وخت
کی په خوراکی توکو کی
پیدا کیوي اړین بل کیوي.
د خوراکی توکومصوّنیت
ته د خطرنو پیدا کيدل د
خورو د خنځیر په هر
پراو کی مينځ ته راتلای
د خورو په خنځیر کی اړان
اوپرروری ګټل کیوي.
هدارنګه د خوراکی توکو
مصوّنیت د ټولو خواو په
هر اړخېزو هڅو او هند
مره چه د خوراکی توکو
په خنځیر کی ونډه لري
مینځ ته راتلای شی.

نسیتم مدیریت د یو نړیوال سندور ده حيث د سندور د نړیوال
سازمان (ISO) دغروله خوا په ۲۰۰۵ تصویب شو. تول
هغه کسان چه د خوراکی توکو د جوروونی په خنځیرکی شامل
دي لکه د لوړنیو توکو توکود خرڅلاد خای نسلاتی او خدمت په خاطر
کوونکي، دېسته بندۍ مواد، پېاک کاري ګلرکوونکي، د
خوروسره اضلاه کوونکي مواد، اجزاوي، د
لیټولوشرکتونه، پېړمنځولوپیاره نکیډماوی موادر
جوروونکي او خمامی شرکتونه ندي نړیوال سندور پوښش
لاندی دی.

ایزو ۲۲۰۰۰ د خوراکی توکو د مصوّنیت مدیریت
ارتیلوی د خوراکی توکو د سلامتیا نتضمن لپاره نجوروونکي
په خنځیرکی تراخې مصرف کوونکي پوري په داکه کوي
اودا لاندی مهم اجزاوي لري:
۱- د خوراکی توکو په خنځیر کی د شاملو افراډو
ترمینځ متقابلي اوږي.

۲- ارزښت لړونکي موثر مدیریت.

۳- د لمړنې ارتیلو پروګرامونه (PRPS).

۴- د خطر د تحلیل اصول او د کنټرول حساسی نقطی
(HACCP).

المصوّنیت اوکنټرول د خوراکی توکو د توکید په خنځیر
کی د خطر پېژنډل د شاملو افراډو لپاره د نکرشوو پړاونو په
هړیډ او کي ضروري او حیاتي ارزښت لري. دا اړیکي بلود
خوراکی توکو د توکید په خنځیرکی د قولونظر ور کسانوټر
مهنځ وجود ولري. د عرضه کوونکو او مصرف کوونکو سره
اړیکي او د هفوی خبرول د خطرنو په هکله او هم
کنټرولی اکدامات د هفوی روں د محصول د صحت لپاره
 بشپړوږي. دا یزو ۲۲۰۰۰ د سندور د خنځیر کېه اخیستل د
خطرنو د تطیل لپاره دیو کلیدي عنصر په توکه په نظر کي

د خوراکی توکو خنځیر له خورو جوروونکو اولومري
تولید کوونکو خنځه عبارت دی چه د خورو جوروونکو،
لیټولوونکو، خنځیر کوونکو او فرعی قرارداد کوونکي چه د
خوراکی توکود خرڅلاد خای نسلاتی او خدمت په خاطر
داروندو ادارو سره پوځای نکه دوساټو جوروونکي، د بسته
بندي مواد، د پاک کاري ګلرکوونکي، د خورو سره اضافه
کړونکي مواد او نسرو او اجزاو خنځه تشکيل شویدي.
نخدمتونوور اندي کوونکي هم خوراکي توکو خنځير کي
شاملوي.

د سندور د نړیوال مسازمان (ISO ۲۲۰۰۰) شمعره سندور، د
خطرنو د تحبول او د کنټرول حساسی نقطی (HACCP)
اود سرهه رسولو لاري چه د خوراکی توکو نکوډیکن
کمیسیون پواسطه تعريف شویدي او هم د لوړنیو اړتیاوو
پروګرامونه (PRPS) پدی سندور د کنټرول کي خای لري. پدی
سندور دیکی ټولو هفو خطرنو د احتمال چه د خوراکی توکو په
خنځیرکی مینځ ته راځي وجود لري (په تلسیسات او
تجهیزاتو پوري اړوند خطرونه اوئور) پېژنډنه او خپل
کېږي او یوه پای کي د شهه خطرونه په دیره اړستان سره
دیوارګان یا دیروارګاتونو پواسطه د خوراکی توکو د خنځير
په اوړوکو کي له جوروونکي خنځه تر عرضه پوري د کنټرول
ور دی. ندي سندور د جوروونکي لپاره یوه کمیته چه دامریکا،
جا پان، آلمان، فرانس او انگلیس هیوانونو خنځه جورو شوی
و هـ ۲۰۰۰ کل نه نمسوی د جوروونکي او یوه هنې بالدي
خنځیرکي را یوه اخیستل شوید. دغه سندور د ۲۰۰۵ کل کي
تصویب شو او د اجرا لپاره ۲۰۰۶ کل له پېل خنځه نشر ته
سپارل شوی دی.

دا یزو ۲۲۰۰۰ شمعره د سندور اجزاوي او
دایزود ۲۲۰۰۰ سندور د پېژنډنه د خوراکی توکو مصوّنیت

ستندرد په توګه نه بلکه د خوراکي توکو د برغلمو د تضمین په توګه د خرپالو سازمانونواو د لویو وارنکونکو هوانونو تر ملاتر لاندی دهې جملې خخه زموږ په هیوانکي تر اجرالاندی نیول شویدی. د دی ستندرد تطبيق په دېرو د گرونوکي اصولی دی او د هې خوراکي تر دېره د HACCP د اصولو خخه د خرپونکي درک پوری اړه لري. د شه یوشا تنه والی HACCP د ستندرد جوړیدو، دایزو ۲۰۰۰ د ستندرد له عنوان سره یوځای سبب شویدی ترڅو:

- ۱- تولید کوونکي شرکتونه په نیول هیوانونو کي د HACCP اصول په یو اړخیزه توګه درک اوپه پنه مدیریت سره سره ورسوی
- ۲- د دی نظام خپنه په اړام نول سره مرته ورسوی
- ۳- د خوراکي توکو مهم خطرونه او د گفړت نقصونه په پنه نول تضمین شي
- ۴- د محصول مصونیت او سلامتیا په پنه نول تضمین شي
- ۵- په نړۍ کي د سوداګرۍ په موخه خندونه له مينځه ولاړ شي
- ۶- د مصرف کوونکو اړتیاوی او د هیوانونو قاتونی مکلفتونه د بېر پام ور وکړۍ
- ۷- تولید کوونکي شرکتونه خپله ورتیاد خطرونو د کنترول او مختبری لپاره او هم د تولیدي محصول د کنترول کيفيت په اقباب ورسوی.

ترتیب کوونکي: داکټر محمدوکیل رهمن

نیول شویدی، لکه څنګه چه وویل شوه د خوراکي توکو د تولید په خنځرکي تول خطرونه چه کولی شي د خوراکي توکو سلامتیا خطرلاردي راولی بلید و پېژنډل شي اوپها کنترول شي. نو لدی امله ایزو ۲۰۰۰ د ستندرد دی موضوع ته په بشیر نول خواب ورکړیدی. پدی ستندرد کي پرسېرې د خوراکي توکو د مصونیت په یو خونکي نوری خاصی برخی هم لکه د مصرف کوونکو معلومات د محصول په هکله، په تجارت کي داخلکلو موضوع اونوری موضوع ګڼي پهلمارنې ور ګرځید لی دي. اضافه له ۲۰ طرح او کنترولی پروګرامونو موجودت په نړۍ کي او هم سرېږه پر دی د مختلف خطرونو پېژنډل، د خوراکي توکو د مصونیت د هرارخیزو اندازو تکل او د تولید کوونکو مخامنځ کېل له راز رازاچلاري مقررو، ټوانېنواو له زیتو مصرفونو سره دایزو ۲۰۰۰ د ستندرد له ګټو خخه شمېر ل کړو.

* د ایزو ۲۰۰۰ د ستندرد د خپنځی په اسلامی ميلن له راځلي او زمونږ ضرورتونه په منظم نول د بیلاپیلولو شانکو د خوراکي توکو د پېژنډل کو په موجودت کي دیوازني سند په توګه ورلاندی شویدی. د دی ستندرد ګڼي په لاندی نول درجه بندی کړو:

* د ایزو ۲۰۰۰ د ستندرد کي د دختر تطبيق ګڼي اخیستو لپاره د کايدی مصرف په توګه په نظر کي نیول شویدی، لکه څنګه چه مخکي وویل شوه د خوراکي توکو په خنځرکي تول خطرونه چه کولی شي د خوراکي توکو مصونیت په خطر کي واچوی بلید پېژنڅلکوي اوکنترول شي، له دی امله ایزو ۲۰۰۰ د ستندرد دی موضوع ته په بشیر نول خواب ورکړیدی.

* د ایزو ۲۰۰۰ د ستندرد د محصول مطابقت له نیول او ستندرد سره، د ګفړت تضمین او محصول مصونیت، د تولید کوونکي داعتباز او د محصول د سنبول سلتنه، د ستندرد پوشان تطبيق کېل په مختلف هیوانونو کي او پېړښه رقابت نړۍ په بازارونو کي، د ملوثو خوراکي توکو خڅه د مرضووند پېډاکړيو کېږل، د متابعو خڅه پنه ګډه اخیستل، د طریقو او د ایزو ۲۰۰۰ د ستندرد خصوصیات او مستند کېږل او په توګه ایزو ۲۰۰۰ د ستندرد د خوراکي توکو مصونیت دیونظام مدیریت اړتیاوی د خوراکي توکو په نیول لاسته راړونه تشریح کوي او لاندې خصوصیات په نظر کي نومسي:

- د خطرونو د تطبيق د اصولو او د حصلسو نقطو د کنترول مطابقت چه په کوډیکس کي ورته اشارة شوی

- په نیول هیوانونو کي د HACCP د ستندردونو پو شان تطبيق کېل

- د خپنځی په ستندرد جوړونه د داخلی او بېړنۍ تصديقونوله لاسته راړلو سره

- د ایزو ۹۰۰۰ د ستندرد سره پوشانه والي

- د خطرونو د تطبيق او حصلسو نقطو د کنترول د منطقی درک پېډاکړل په بین المللی دکړ کي

- د HACCP د نظام اسانه خپنځه او له دی نظام په هکله د منځی فکرولو له مينځه ټل

د ایزو ۲۰۰۰ د ستندرد د تطبيق دليلونه او ضرورتونه لکه څنګه چه مخکي وویل شوېر تر ۲۰۰۵ کال پوری دیو

WORLD TRADE ORGANIZATION

تجارت بین المللی در زمینه های ستندرد بدل شده است که گزین از آن حتی برای کشورهای غیر عضو نیز دیگر ممکن نیست.

موافقت نامه موائع تکنیکی فرا راه تجارت (Technical Barriers to Trade)

موافقت نامه TBT مقررات بین المللی قابل اعمال بر ستندرد های محصول طرز العمل ارزیابی مطابقت با مقررات تکنیکی و ستندردها را تعین میکند.

این مقررات در برگیرنده خصوصیات محصول و روش های تولید موثر بر خصوصیات محصول و الزامات بسته بندی و بر چسب زنی می باشد.

موافقتنامه اقدامات بهداشتی و بهداشت نباتی (Sanitary and Phytosanitary)

موافقت نامه (SPS) در واقع چهارچوب چند جانبه مشکل از قواعد و نظمهای برای راهنمایی اعضا در خصوص ارائه و اتخاذ و اجرای اقدامات بهداشتی و بهداشت نباتی به منظور حفاظت از حیات یا بهداشت انسان و حیوان و نبات محسوب می شود.

این چارچوب اثرات منفی ستندردهای بهداشتی و بهداشت نباتی را بر تجارت به حداقل رسانده و از اعمال تبعیض غیر قابل توجیه میان اعضاء جلوگیری کرده و به هماهنگی هر چه گسترده تر این ستندرد ها در سطح جهانی کمک میکند. گرچه مشابهت هایی بین این دو موافقت نامه وجود دارد ولی از نظر دامنه ستندرد ها و مقرراتی که تحت شمول هر موافقت نامه قرار دارد تقاضت هایی بین این دو وجود دارد.

مشکلات محیط زیستی و نیز ارتقاء ستندردهای زندگی ناشی از پیشرفت تکنالوژی و فن آوری باعث افزایش سیاستهای تنظیمی دولتها و در نهایت افزایش میزان ستندردها و مقررات تکنیکی در سطح ملی شده است با رشد ستندردها و مقررات تکنیکی در کشورها اثرات منفی بر تجارت بین المللی نمایان گشت به این دلیل که رعایت ستندرد ها هزینه های اضافی فراوانی بر صادر کننده گان و تولید کننده گان تحمیل می نمود و قدرت رقابت آنها را در بازارهای بین المللی کاهش میناد و از طرفی این شبیه ایجاد می شد که تصویب این مقررات و ستندردها میتواند محمولی برای حمایت داخلی و در نتیجه رفتار تبعیض آمیز در تجارت باشد.

موافقتنامه های سازمان جهانی تجارت در مورد

ستندردها

بنابراین در مذاکرات بین المللی برای جلوگیری از تبدیل ستندردها به موائع در برابر تجارت جهانی خواباط و مقررات مربوط به وضع و اعمال مقررات و ستندرد ها محصول در قالب دو موافقت نامه زیر در چارچوب موافقتنامه های سازمان

جهانی تجارت تعین گردید:

موافقت نامه موائع تکنیکی فرا راه تجارت

موافقت نامه اقدامات بهداشتی و بهداشت نباتی

گرچه این موافقتنامه ها در چهار چوب سازمان جهانی تجارت و میان اعضای آن منعقد شده اند اما به جهت اینکه این سازمان در حال حاضر 153 کشور جهان و بیشتر از 97 فیصد تجارت جهانی را تحت پوشش قرار داده است به عرف

نیز هیچگونه دخالتی ندارد بلکه موافقت نامه های ستندرد این سازمان در صدد است ستندردها و آزمایش و صدور تصدیق نامه محصولات و موانع غیر ضروری فرا راه تجارت ایجاد ننمایند.

اصول اساسی این موافقت نامه ها عبارتست از:
اصل اجتناب از ایجاد موانع غیر ضروری فرا راه تجارت
تمام اعضا به این موافق اند که موانع غیر ضروری را برای تجارت ایجاد نمی کنند.

رعایت اصل عدم تبعیض

تمام اعضا به این موافق اند که اقدامات بهداشتی و بهداشت نباتی، ستندردها، مقررات تехنیکی و طرز العمل های ارزیابی مطابقت ایشان بین اعضا تبعیض را در حالات که عین شرایط موجود باشد، ایجاد نمیکنند.
هماهنگ سازی مقررات تехنیکی و ستندردها و طرز العمل

های ارزیابی مطابقت

تمام اعضا به هماهنگ سازی اقدامات شان به حد امکان موافق اند و میخواهند که اقدامات بهداشتی و بهداشت نباتی، ستندردها، مقررات تехنیکی و طرز العمل های ارزیابی مطابقت شان را به ستندردها، رهنمودها و سفارش نامه های بین المللی مبنی گذارند.

شفافیت

تمام اعضا به این موافق هستند که ستندردها مقررات تехنیکی و طرز العمل ارزیابی مطابقت شان شفاف است و تمام کشورهای عضو از پیشرفت ها و تغیرات جدید شان خبر دارد این اصل به ما نشان میدهد که کشورها باید تغیرات در ستندردها، مقررات تехنیکی و طرز العمل های ارزیابی مطابقت را با کشورهای عضو همیشه شریک سازند تا از تغیرات که جدیداً بوجود میاید، آگاه باشند.

یکی از اهداف عمله این دو موافقت نامه اینست که کشور ها را تشویق به اقتباس ستندردها، طرز العمل ها، سفارش نامه ها و رهنمود های بین المللی میکند تا موانع برای تجارت ایجاد نشود و تسهیلات تجاری برای اعضا به میان آید.

دامنه کاربرد SPS
- افزودنی ها در مواد غذایی و نوشیدنی ها
- مواد آلوئه کننده در غذا و نوشیدنی ها
- بقاوی ای سوم نباتی یا آدویه جات حیوانی در غذاها و نوشیدنی ها

- مواد سمی در غذاها و نوشیدنی ها
- روش های فرآوری موثر در سلامت غذا و بهداشت گیاه یا حیوان

- ازامات بر چسب زنی صرف مربوط به سلامت غذاها
- ازامات بهداشتی مربوط به خوراک حیوانات
- قرنطینه حیوانی و نباتی
- اعلام مناطق عاری از آفات نباتی و بیماری های حیوانی

- جلوگیری از شیوع آفات و بیماری ها به کشور
- سایر ازامات بهداشتی در واردات
- دامنه کاربرد TBT
- بر چسب زنی غذاها و نوشیدنی ها و آدویجات
- ازامات کیفی مربوط به غذاهای تازه
- ازامات بسته بندی مربوط به غذاهای تازه
- بسته بندی و بر چسب زنی مواد کیمیاگری خطرناک و مواد سمی

- مقررات مربوط به وسایل برقی
- مقررات مربوط به تیلقونهای بسیم و دستگاههای رادیویی

- بر چسب زنی منسوجات و پوشاک
- ابزارهای سنجش و لوازم آنها
- مقررات مربوط به کشتی ها و تجهیزات آن
- مقررات حفاظتی مربوط به اسیاب بازی
- سایر موارد

اصول و موازن تعیین ستندردهای تехنیکی و بهداشتی

مقررات حاکم بر سازمان جهانی تجارت اعضا خود را ملزم به داشتن ستندرد مواد نمیکند و در تدوین یا تهیه ستندردها

سازمان بین المللی مترولوزی حقوقی

INTERNATIONAL ORGANIZATION OF LEGAL METROLOGY (OIML)

سازمان بین المللی مترولوزی حقوقی
INTERNATIONAL ORGANIZATION OF LEGAL METROLOGY (OIML) به هدف هماهنگ سازی اندازه گیری در سطح بین المللی در سال ۱۹۵۵ میلادی تأسیس شد. هماهنگی امور اداری و اجرایی این سازمان از طریق اداره مرکزی آن (دفتر بین المللی مترولوزی حقوقی) INTERNATIONAL ORGANIZATION OF LEGAL METROLOGY (OIML) انجام می شود که مقر آن در شهر پاریس است.

سازمان بین المللی اندازه گیری INTERNATIONAL ORGANIZATION OF LEGAL METROLOGY (OIML) ۵۹ عضو دولتی و ۵۵ عضو ناظر دارد. مهمترین فعالیت های این سازمان را انتشار مقررات اندازه شناسی، صدور تصدیق نامه ها، مساعدت در امر توسعه و برگزاری نمایش ها در دوره های آموزشی است.

توسعه تجارت خارجی و جهانی شدن اقتصاد باعث شده است تا علم اندازه گیری و اندازه شناسی وارد عرصه های پیشتری از فعالیت های اقتصادی شود. تجارت شرافتمانه و همراه با صداقت و دقت ایجاب می کند همه کشورها از نظام اندازه گیری و اندازه شناسی یکپارچه برای توسعه تجارت استفاده کنند. بخشی از وظایف و اهداف اندازه گیری و اندازه

توجه انسان به اندازه گیری و اندازه شناسی به زمانهای بسیار گذاشته بر می گردد. وجود بنا های قدیمی در جهان نشان سابقه اندازه گیری و اندازه شناسی است، شاید بتوان گفت نزدیک به ۵۰۰۰ سال پیش که انسان زندگی شهر نشینی را آغاز کرد، نیاز انسان به اندازه گیری و اندازه شناسی بیشتر شد و کاربرد آن در زندگی روزمره ضرورت پنداشته می شد. ایجاد جتیری، تعیین زمان، فاصله و مساحت، اوزان و پیمانه از شواهدی هستند که نقش اندازه گیری و اندازه

شناسی را در زندگی انسان نشان میدهند.

در قرن نوزدهم اولین بار اندازه گیری و اندازه شناسی به عنوان علمی در آمد که بدون توجه به آن نیاز های آن زمان قابل پاسخ نبود. این نیاز موجب ایجاد کنوانسیون متر گردد. این کنوانسیون در آغاز کمیت های قابل اندازه گیری طول، حجم و زمان را هدایت می کرد به دلیل نیاز جامعه به پیشرفت های مختلف صنعتی و غیره در قرن بیستم اندازه گیری های الکتریسیته و درجه حرارت در سال ۱۹۲۷، اندازه گیری های فتو متری و رادیو متری در سال ۱۹۲۷، اوزان متریک و اندازه گیری های نوری در سال ۱۹۶۰ و مقیاس های جدید زمان در برنامه توسعه ای کنوانسیون متر قرار داشتند.

INSTITUTE PERSONNEL MANAGEMENT BAREOU (CIPM) و دفتر بین المللی اوزان و مقیاس های (BIPM) INTERNATION DES POIDET MESURES آجازه می دهد تا در مورد ستندرهای اندازه گیری برای رسیدن به بالاترین سطح صحت و دقت انجام وظیفه کنند. در اینجا نیاز است که بین این ستندرهای و ستندرهای ملی هماهنگ ایجاد شود CHERTERED INSTITUTE OF MANAGEMENT (CIPM). PERSONNEL MANAGEMENT فنی مطمئن را برای دولت ها، به منظور ورود هرچه راحت تر در تجارت جهانی فراهم می کند اندازه شناسی و اندازه گیری قانونی توسط سازمان بین المللی اندازه گیری قانونی (OIML) هماهنگ می شود. ویژگی های تدوین شده در OIML توسط کلیه کشورها پذیرفته شده است خدمات ارزشمند دیگری نیز ارائه می کند مانند قانون مدل در مورد اندازه گیری و اندازه شناسی که می تواند توسط زیرینا های فنی ملی به کار گرفته شود

۲. ستندردسازی

ستندرد های بین المللی و کاربرد آنها در مقررات فنی، تولیدات روش های تولید و خدمات نقش حیاتی در توسعه پایدار و تسهیلات تجارت از طریق ارتقای ایمنی و کیفیت ایفا می کند و نتایج به دست آمده از اهمیت بالایی برخوردار است.

ستندرد های بین المللی نه تنها به تجارت بین المللی کمک می کند بلکه به زیرینا هایی که بر جامعه تأثیرگذار است مانند سلامت و صحت و محیط زیست نیز تأثیرگذار است و کماکان موجب ارتقای پایداری و تدوین مقررات صحیح است.

سازمان هایی که هدایت تدوین ستندردهای بین المللی را به عهده دارند عبارتند از:

۱. سازمان ستندردهای بین المللی INTERNATIONAL ORGANIZATION FOR STANDARDIZATION
۲. سازمان بین المللی مخابرات COMMISSION (IEC)
۳. سازمان بین المللی مخابرات INTERNATIONAL TECHNOLOGICAL UNION (ITU)

۴. سازمان بین المللی اندازه گیری و اندازه شناسی INTERNATIONAL ORGANIZATION OF LEGAL METROLOGY (OIML)

شناخت را امروزه ستندردهای انجام می دهند سه محور اصلی سازمان بین المللی اندازه گیری و اندازه شناسی OIML

متروЛОژی، ستندرد سازی و ارزیابی تطبیق ستندرد برای بهبود تولیدات، حمایت از مستهلكین و حفاظت محیط زیست، بکار گرفته می شوند. اجرای درست و مؤثر این سه محور، موجب حمایت از توسعه پایدار اقتصادی، رفاه اجتماعی و تسهیلات تجارت خواهد شد. هر کشوری برای دستیابی به اهداف اجتماعی خود نیاز به داشتن زیرینا های مناسب اقتصادی دارد

اینچاست که موضوع مترولوژی، ستندرد سازی و ارزیابی تطبیق به میان می آید. این سه موضوع ستونهای اصلی دانش برای توسعه یک زیربنای اقتصادی که در نتیجه دستیابی به توسعه پایدار و مشارکت کامل در تجارت بین المللی شمرده می شود این سه موضوع با همیگر ارتباط بسیار نزدیک دارند

۱. مترولوژی

مترولوژی شامل اموری است که توسط مؤسسات اندازه گیری و ارگانهای بین المللی مانند کنوانسیون متر که به کمیته بین المللی اوزان و مقیاس ها

اطمینان را بوجود میآورد، کلاً با الزامات مشخص شده در استانداردها، مقررات و مطابقت‌ها تولید گردد.

ارزیابی مطابقت مختص به ارزیابی امتمه تجاری، فرایند یا سیستم مدیریت و ارگانی که مستولیت ارزیابی را به عهده دارد، می‌باشد هر سازمانی باید تصمیم بگیرد که چه نوع ارزیابی مطابقت برای چه منظوری لازم دارد.

یکی از مباحث حساس در این زمینه، این است که آیا ارزیابی مطابقت را از طریق مقررات دولتی اجباری اعلام کنیم یا این که بازار خود در یک فرایند داوطلبانه به الزامات ارزیابی مطابقت دست یابد (یا یک فرآیند طبیعی بین فروشند و خریدار، این تصمیم می‌باشد) بر اساس یک ارزیابی از ریسک مرتبط با یک امتمه تجاری یا فرایند خاص باشد و با درک اثرات هزینه‌های جانبی و منافعی که برای دستیابی به توسعه پایدار لازم است.

ایجاد ظرفیت‌ها:

سه محور اصلی که ذکر شد در ارتباط پایدار با یکدیگر هستند، متراولوژی و استانداردهای فیزیکی زمینه‌های اصلی اندازه گیری دقیق را فراهم می‌کنند و عملکرد مورد قبول آنها را می‌تواند در استانداردهای بین‌المللی منعکس سازند که اینها خود پایه و اساس ارزیابی و تطبیق را فراهم می‌آورند.

ولی به نظر می‌رسد برای اکثر کشورها سرمایه فراهم کردن تمام این فعالیت‌ها در عالی‌ترین سطح آن بسیار پرهزینه باشد در بخشی از موارد حتی در کشورهای توسعه یافته در هر یک از این زیریناً‌ها محدودیت‌هایی وجود دارد.

ساحه کاربرد کلیه بخش‌ها را به جز انجینیری وسائل برق و الکترو-technik پوشش می‌دهد که این کار مستولیت اصلی سازمان – INTERNATIONAL ELECTRO TECHICAL COMMISSION (IEC) است و مخابرات INTERNATIONAL TECHNOLOGICAL UNION (ITU) است هر سه سازمان در زمینه استاندارد سازی فناوری اطلاعات همکاری تزدیکی دارند.

استانداردهای بین‌المللی و یا پذیرش آنها به صورت استانداردهای ملی و منطقه‌ای به بازار اصلی کمک می‌کند تا در عرضه رقابت به صورت فعال مشارکت کند و همچنین موجب تأمین منبع عالی از دانش و فناوری و انتقال آن به کشورهای در حال توسعه است، این استانداردهای نقش مهمی در حمایت از مصرف، کنترل و محیط زیست دارند.

کشورهای در حال توسعه در ارتباط با استاندارد سازی و

مقدرات تجاری دچار چالش‌های زیادی هستند، آنها می‌باشند برای ورود به سیستم تجارت جهانی به زیرساخت‌های استاندارد سازی دست یابند.

با توجه به جهانی شدن تجارت، استانداردهای بین‌المللی (در مقایسه با استانداردهای ملی یا منطقه‌ای) امروزه در فرایند تجارت از اهمیت بالایی برخوردارند که موجب حصول اطمینان از کالاهای وارداتی است که در سطح بین‌المللی از نظر اینمنی و عملکرد آزمون شده‌اند.

۳. ارزیابی مطابقت

ارزیابی نقش بسیار مهمی در ایجاد اطمینان در زمینه توسعه پایدار و تجارت دارد، سازمان‌های بین‌المللی استاندارد INTERNATIONAL STANDARDS ORGANIZATION (ISO) / INTERNATIONAL ELECTRO-TECHNICAL COMMISSION / IEC پیش از 17000 استاندارد ارزیابی مطابقت را ترتیب نموده روال ارزیابی مطابقت از مرحله آزمون، بازرسی و تصدیق، این

نقش سنتردرد، در زندگی اقتصادی و اجتماعی مردم

زمینه توسعه تجارت پایدار رول مهم و ارزشمند دارد. سنتردرد جایگاه و نقش بسیار مهم و مؤثر در تولید توزیع و مصرف امتعه تجاری دارد که می‌تواند توسط آن صرفه جویی اقتصادی، حفظ سلامتی و ایمنی عمومی، انجام صحیح محاسبات فنی، هماهنگ سازی، گسترش مبادلات تجاری، تسهیل ارتباطات و توسعه صحیح اطلاعات را به دنبال داشته باشد. این نظم بصورت قانون، قاعده، معیار و اصل، توسط سازمان‌های سنتردرد تدوین و بعد از طی مراحل انتشار و عرضه می‌شود.

هم اکنون در سرتاسر جهان سازمان‌ها و مؤسسات سنتردرد در جهت تهیه، تدوین، تنظیم و اجرای قوانین و مقررات سنتردرد‌ها تلاش‌های علمی فراوانی را انجام می‌دهند. سنتردرد‌های که سازمان‌ها و مؤسسات سنتردرد در سطح یک کشور وضع می‌کنند بنام سنتردرد‌های ملی یاد می‌شود. تمامی سازمان‌ها و مؤسسات سنتردرد کشور‌ها عضو سازمان جهانی سنتردرد هستند. سازمان جهانی سنتردرد با همکاری و همفکری سازمان‌ها و مؤسسات سنتردرد ملی، سنتردرد‌های بین‌المللی را تهیه مینمایند.

تعریف کننده محمد غیّار (حمدی) مدیر عمومی روابط بین‌المللی

اندیشه تشکیل سازمان بین‌المللی سنتردرد (ISO) در سال ۱۹۴۶ میلادی (مطابق به ۱۳۲۵ شمسی) بین روسای بیست و پنج کشور در لندن شکل گرفت و این سازمان در ۲۴ فبروری سال ۱۹۴۷ میلادی (مطابق به ۱۳۲۶ شمسی) تأسیس گردید و این فدراسیون متšکل از موسسات سنتردرد ۱۲۰ کشور بزرگ و کوچک جهان بوده و در حال توسعه و پیشرفت است. مقر این سازمان در ژنو سویس می‌باشد.

مجمع عمومی سازمان بین‌المللی سنتردرد در سال ۱۹۶۱ به تصویب رسید که از سال ۱۹۷۰ چهاردهم اکتوبر به نام روز جهانی سنتردرد تعین و نامگذاری شد و هر سال این روز یاد بود بعمل می‌آید. این امر با استقبال سازمان ملل مواجه شد تا اهمیت و ارزش فوق العاده سنتردرد برای جهانیان آشکار گردد.

تعریف و شناخت همه جانبه "سنتردرد" چگونگی تکوین این اندیشه، عملیاتی شدن این اندیشه و جایگاه شامخ این موضوع و نقش کلیدی و حیاتی "سنتردرد" در تولید و اقتصاد و صنایع گوناگون از جمله "امتعه تجاری" برآن است.

در خصوص تعریف و شناخت سنتردرد از جانب صاحب نظران علی الخصوص اندیشمندان اقتصادی و صنعتی تعاریف گوناگونی بیان گردیده که همه آنها گویا و مؤید این مطلب است که سنتردرد سریع السیر در ساختار، ایجاد نظم، سازماندهی، هماهنگی، شاهرگ حیاتی کیفیت تولید و ارتقاء

متوازن رفاه اجتماعی می‌باشد.

سنتردرد عبارت است از نظامی مبتنی بر نتایج ثابت علوم، فنون و تجارب بشری، که بصورت قواعد مقررات و نظامهایی به منظور ایجاد هماهنگی و افزایش میزان تفاهم، تسهیل ارتباطات، توسعه صنعته صرفه جویی در اقتصاد ملی، حفظ سلامت و ایمنی عمومی، گسترش مبادلات تجاری داخلی و خارجی وغیره به کار می‌رود.

دستیابی به کیفیت مطلوب در تولید یک امتعه تجاری و یا خدمت در صنایع مختلف مؤسسات و سازمان‌های گوناگون نیازمند شناخت و یکارگیری سنتردرد‌های تدوین شده می‌باشد. تست و آزمایش در ایجاد اطمینان و اعتبار دهنی در

از دوربین ستندرد

از دوربین ستاره درد

(LPG) Liquefied Petroleum GAS

گاز مایع که بصورت مخفف LPG نامیده می شود معمولاً از ترکیب دو هایدروکاربن پروپان و بیوتان با فرمول کیمیاوى C_3H_8 و C_4H_{10} تشکیل شده است. بیوتان خود شامل دو ترکیب آیزو بیوتان و نارمل بیوتان است که معمولاً در برخی نقاط دنیا به نام ترکیب عمده آن، پروپان، نیز شناخته می شود بعنوان محصول فرعی پروسه های تصفیه و تولید گاز طبیعی و تصفیه نفت خام تولید می شود LPG در آمریکا عمدها از ۹۰٪ پروپان، ۲۵٪ بیوتان و هایدروکاربن های سنگین و مقدار کمی نیز ایتان و پروپیلن تشکیل شده است. گاز مایع فاقد رنگ، بو و مزه است و بطور کلی زیان اور نیست ولی در صورتیکه حجم زیادی آن استشمام گردد باعث بیهوشی خواهد شد به منظور آگاهی از نشت گاز مایع ترکیبات سلفر دار بنام مرکپتان شامل "ایتاپل مرکپتان" و "میتاپل مرکپتان" به گاز مایع افزوده می شود LPG در شرایط فشار و حرارت عالی بصورت گاز است و تحت فشار $10-8atm$ ، اجزا آن به مایع تبدیل می شود. بنابر این نگهداری و حمل و نقل این محصول به سادگی امکان پذیر است. البته ترکیبات LPG برای مکانهای

تولید کننده، مصوّرت، نیاز به تغییرات جزئی در انجن وسایط نقلیه و بازدهی مناسب ساخت می باشد. چهت مایع نمودن، این گاز در فشار حدود ۸ تا ۱۰ اتنسفیر در مخازن فلزی با استحکام مناسب ذخیره می شود. چون این مخازن مجهز به شیر دهن قطع جریان در صورت نشت از خطوط انتقال ساخت هستند استفاده از آنها اینم تراز بنزین می باشد LPG به محفظه احتراق انجن به صورت بخار وارد می شود، لذا چربی مبلایل را از دیواره سلندرها نمی شویه یا در شرایط سرد بودن انجن، روغن را رقیق نمی کند همچنین، مواد الاینده مانند سلفوریک اسید، یا ذرات کاربن را وارد مبلایل

مختلف و در فصول مختلف متفاوت است. طور مثال گاز مایع ارانه شده به مصرف کنندگان در فصول مختلف بین $50-50$ درصد بیوتان و $(10-50)$ درصد پروپان و تا 2% ترکیبات سنگین تر مثلاً پنتان دارد. به علت کیفیت ساخت گاز مایع LPG و کاهش انتشار آلودگی ها، استفاده از این ساخت در جهان به صورت فراینده ای مورد توجه بوده و در کشورهای مختلف مانند ایتالیا با استفاده در 150000 واسطه نقلیه، در چاپان، امریکا و انگلستان استفاده از این ساخت بهیچت جایگزین پترول مورد حمایت و تشویق دولتها می باشد. مزایای LPG شامل در دسترس بودن (در کشورهای

وجود دارد لذا از این حیث باید در حمل و نقل و حین استفاده، نهایت دقت در جلوگیری از نشت LPG صورت گیرد از سایر معاویب این سوخت می‌توان به پائین آمدن قدرت انژن در انژنهای تبدیلی به میزان ۱۵-۱۰ درصد و عدم توانای مناسب انژن در عبور از سریالات ها اشاره نمود در انژنهای تبدیلی اگر انژن به طور مناسب تبدیل نگردیده باشد در تابستانها گاز بصورت خشک سوخته و باعث جوش آمدن انژن می‌گردد و در زمستان نیز برای شروع و چالانی انژن دارای مشکل بوده و باید با بنزین انژن تبدیلی چالان گردد.

از لحاظ آلودگی محیط زیست استفاده از LPG بصورت ستندرد دارای کمترین چرخه حیات انتشار گازهای گلخانه ای در مقایسه با سایر سوختهای تجاری است. پتانسیل کاهش اوزون با استفاده از این سوخت به نصف بنزین کاهش می‌باشد.

لذا استفاده از LPG مورد توجه قرار می‌گیرد

ترتیب کننده: انженیر وژمه ستانکری

انژن نمی‌نماید بنابر این انژن هایی که با سوخت گاز مایع کار می‌کنند قیمت ترمیم و نگهداری کمتری خواهند داشت. چون LPG دارای عدد اکتان بالا حدود (RON=۱۰۵) می‌باشد قدرت انژن یا بازدهی سوخت بدون افزایش ضربه در انژن، با افزایش ضربه تراکم قابل افزایش است.

معاویب LPG در مقایسه با بنزین: LPG در محتوای انرژی (energy content) کمتر استه لذا مخزن سوخت باید بزرگتر از مخزن پترول بوده و بعلت اینکه مخزن تحت فشار می‌باشد سنگین تر خواهد بود و قیمت موثرهای با سوخت LPG بین ۲۰۰۰-۱۰۰۰ دالر بلندتر از موثرهای پترولی می‌باشد. البته قیمت LPG در سطح جهانی تقریباً مشابه قیمت پترول است. با توجه به اینکه گاز مایع بعنوان محصول فرعی تصفیه خانه های گاز و نفت تولید می‌شود لذا فراوانی منابع آن کاملاً محدود است. لذا بعنوان راه حل اساسی در کاهش الودگی و جایگزینی سوخت در بسیاری از نقاط جهان نمی‌تواند مطرح باشد. به لحاظ مصوّنیت، چون گاز پروپان سنگین تر از هواست در صورت نشت، بصورت لکه روی سطح زمین باقی مانده و در آبهای زیرزمینی نیز نفوذ می‌کند. امکان شعله ور شدن آن روی سطح زمین نیز

مشروبات غیر الکولی (نوشابه)

نوشابه، یک نوع نوشیدنی شیرین گاز کاربونیک دار است که به عنوان نوعی نوشیدنی سرد و معمولاً برای برطرف نمودن تشنگی و یا با غذا مورد استفاده قرار می گیرد اغلب نوشابه ها حاوی کافئین هستند. در برخی مناطق به دلیل گاز موجود در نوشابه به آن سودا (سودیم دای کاربونات) می گویند. در اکثر مناطق کانادا، به نوشابه پاپ می گویند. معمولاً پاپه نوشابه ایست که در درون بوتل قرار دارد؛ در حالی که سودا درون قوطی می باشد. البته در بیشتر نقاط دنیا به این نوع نوشیدنیها، همان نوشابه می گویند. برای طعم دادن به نوشابه از وانیل، دارچین، کارامل و همچنین اسانس انواع مرکبات، مخصوصاً نارنج و لیمو ترش استفاده می کنند. از آنجاییکه بخش اعظم نوشابه آب بوده و سایر مواد افزودنی سهم تأثیری در ترکیب نوشابه ها دارند، این نوشیدنی را نوشابه نام نهاده اند.

نوشابه ها اغلب دارای کافئین می باشند البته انواعی از آن بدون کافئین هم تهیه می شوند. نوشابه ها را با شیره جواری و یا شکر شیرین می کنند. برای تهیه نوشابه های رژیمی، از مواد شیرین کننده مصنوعی همچو سکرین استفاده می کنند این مواد، اگرچه مزه شیرینی ایجاد می کنند، اما کالوری یا مواد معدنی ندارند و سبب چاقی هم نمی شوند.

مشهور ترین فابریکات تولید نوشابه ها در جهان، بیسی و کوکا کولا هستند که محصولات خود را به تمام نقاط دنیا صادر می کنند و همچنین در بسیاری از نقاط دنیا نماینده گیها دارند.

در سال ۲۰۰۲، نوشابه ای به نام نوشابه (مکه کولا)، در فرانسه بطور خاص برای مسلمانان تولید شد. بخشی از سود حاصل از فروش این نوشابه به عنوان کمک های محظی، برای کمک به مردم فلسطین مورد استفاده قرار می گیرد نوشابه ها در کشورهای مختلف جهان به نامهای مختلف یاد می شوند مثلاً در کشور آلمان بنام سینالکو، در کشور ایران بنام زمز، در کشور اسپانیا بنام میراندا که معمولاً طعم نارنج دارد و در کشور ایالات متحده امریکا بنام سیون آپ، کوکاکولا، فانتا و بیسی شهرت دارد.

صرف نوشابه های گازدار بطور وسیع در میان مردم دنیا رایج گردیده است. نوشابه نیز مانند هر خوردنی دیگر اکثر بیش از اندازه مصرف نشود (یک مرتبه در دو هفته) مضر نیست. ولی در صورت مصرف بیشتر به نسبت مقدار آن عوارض محسوس تر می شود.
آیا مصرف کنندگان از اضرار این نوشابه های رنگارنگ باخبرند؟

محققین، اضرار مصرف نوشابه های گاز دار را چنین توضیح مینمایند:

۱- پوسیدگی دندها: تمام نوشابه های گازدار خاصیت اسیدی داشته و سبب پوسیدگی مینای دندها میگرددند همچنین میزان بیشتر قند در این نوع محصولات پوسیدگی دندها را تسريع میکنند.

۲- چاقی: نوشابه های گاز دار عمدتاً از آب تصفیه شده، افزودنیهای مصنوعی و شکر تصفیه شده تهیه میگرددند بنابر این فاقد هرگونه ارزش تغذیوی بوده و تنها به خاطر میزان بیشتر قند در آنها دارای کالوری زیادی می باشند که سبب چاقی در فرد مصرف کننده می گرددند. در نوشابه های رژیمی نیز جای شکر محمولی از آسپارتام Aspartam استفاده

را کاهش می‌دهند و بدن خود را از ویتامینها و مواد معدنی که برای سلامتی بست بدن ضروری می‌باشد محروم می‌سازند. بنابر این پوستشان بیشتر دچار چمکی و چین خوردگی می‌گردد.

- تأثیر بالای استخوانها: فسفوریک اسید موجود در نوشابه‌های گازدار ماده‌ای بسیار سمن می‌باشد در صفت از فسفوریک اسید بعنوان سخت کننده آب استفاده می‌گردد. به این طریق که فسفوریک اسید سبب زدودن کلسیم و مگنیزیم از آب سخت می‌گردد. فسفوریک اسید در بدن نیز دارای عملکرد مشابه‌ی می‌باشد. یعنی ایون کلسیم را از استخوانها برداشته و باعث پوکی استخوانها می‌گردد.

- تأثیر کافئین: به نوشابه‌های گازدار عمدتاً کافئین افزون می‌گردد تا باعث ایجاد اعتیاد و وابستگی در مصرف کنندگان شوند. کافئین موجود در نوشابه‌های گازدار با سرعت بیشتری نسبت به دیگر نوشیدنی‌های حاوی کافئین مانند قهوه و چای جنب بدن می‌گردد. کافئین سبب برهم خوردن نظم خواب گردیده علایم پیش از عادت ماهوار در زنان را تشدید کرده و سبب کم آبی در بدن می‌گردد.

به خاطر داشته باشید که بیماری‌های مختلف از اثر نوشیدن نوشابه‌های گازدار دفعتاً پدیدار نمی‌گردد بلکه بعد از چند سال تأثیرات منفی آن ظاهر می‌گردد. بنا بر این مصرف نوشابه‌های گازدار را به حداقل ممکن وسانده و در عوض آن به نوشیدن آب و آب میوه‌های طبیعی روی آورید. هرگاه نوشابه‌های گازدار را مورد استفاده قرار می‌دهید حتماً از نیچه استفاده کنید تا از تماس مستقیم نوشابه با دندانها خودداری کرده باشید.

ترتیب کننده: انجیل عتیق الله یاسر

می‌کنند که در ضمن آنکه یک ماده اشتها آور می‌باشد برای سلامتی نیز مضر بوده و مصرف آن پیگرن (نیمسری) سرگیجی و کاهش توان حافظه را بدنبال دارد.

- سوء تغذیه: این محصولات موجب کاهش اشتها می‌گردد بنابراین فرد معتقد تنها به مصرف نوشابه‌های گازدار روی آورده و دچار سوء تغذیه می‌گردد.

هنگامی که شما سر بوتل یک نوشابه گازدار را باز می‌کنید بالا قله جبابها و گازهای موجود در آن به بیرون فواره نموده و ظاهر می‌گردد. گاز اینگونه محصولات بسبب موجودیت فسفوریک اسید و کاربن دای اکساید که در ترکیبات آن می‌باشد باعث اسیدی شدن اینگونه محصولات نیز می‌گردد. PH نوشابه‌های گاز دار بین ۲.۵ تا ۳.۵ می‌باشد که موجب پدید آمدن محیط اسیدی در معده می‌گردد. در تمام مسیر سیستم هاضمی تنها معده قادر به مقاومت در برابر چنین محیط اسیدی می‌باشد اما در دیگر اعضای سیستم هضمی بدن مانند دهن، گلو و مری در پی مصرف نوشابه‌های گازدار محیط اسیدی تا هنجری ایجاد می‌گردد چراکه مخاط دهن، گلو و مری در برابر اسید بسیار حساس و آسیب پذیر می‌باشند. فسفوریک اسید موجود در این نوشابه‌ها نیز با رقابت با هیدروکلروریک اسید معده عملکرد صحیح معده را تحت تأثیر قرار مینهند. هنگامی که معده غیر فعال می‌گردد غذای مصرفی هضم نگردیده باقی میماند و سبب سوء هاضمه، نفخ و یا flatulence می‌گردد.

افرادی که از زخم معده و سوزش سر سینه رنج می‌برند باید از مصرف نوشابه‌های گازدار جدا خود داری کنند.

- تأثیر بالای گرده‌ها: هنگامی که اندازه فسفوریک اسید خون افزایش می‌یابد گرده‌ها قادر به دفع سریع آن نمی‌باشند بنابر این فشار مضاعف بالای کلیه‌ها تحمیل می‌گردد. مصرف نوشابه‌های گازدار سبب می‌گردد تا کلسیم از استخوانها برداشته شده و درون خون جریان یابد این امر موجب رسوب کلسیم اضافی در گرده‌ها گردیده که در نهایت منجر به سنگ کلیه می‌گردد.

- نوشابه‌های گازدار فاقد هرگونه مواد معدنی و ویتامین می‌باشند افرادی که نوشابه مصرف می‌کنند عموماً مصرف آب میوه، شیر و حتی آب

لنده پیزندنه

حيث مقرر چې د ۲۰۰۴ کال د اگست تر ۱۵

نيټي پوري وظيفه اجراء کړه.

او ورسنه د اگست د ۱۵ نیټي خڅه د ۲۰۰۴ م
کال تر آخره پوري په همدهه مؤسسه کي د
مهاجرینو د کېپ د مسؤول په توګه د کندهار
ولایت د ژړی په ولسوالۍ کي وظيفه اجرا کړیده.
د ۲۰۰۵م کال د جنوری له اتعی نیټي وروسته د
HDS او SOS په مؤسسي کي د تعليم او تربیتی
په بخش کي وظيفه اجرا کړیده.

او په ۱۳۸۴ کال کي د عقرب د میاشتی په ۱۶
درشوت او اداري فساد د مبارزي په ریاست کي
د ثبت او اطلاعاتو د مدیر په حيث او په همدي
کال کي د دفتر داری د مدیر په توګه او په ۱۳۸۶
کال کي د خوبی د میاشتی په ۲۷ په همدي ریاست
کي د مالي او اداري رئيس په حيث او په ۱۳۸۷
کال د کېب د میاشتی ۲۸ له اداري فساد سره د
مبارزي د ستراتئری د تطبیق د خارني عالي اداره
کي د لوزستيک د آمر په توګه او په ۱۳۸۸ کال
کي د غږگولي د میاشتی په ۱۳ نیټه کال کي د
ستندرد ملي خپلواکه اداري کي د تفتيش، خارني
او ارزوني د آمر په توګه او په ۱۳۸۹ کال د
زمري د میاشتی ۲۹ نیټه کال په همدي اداري کي
د بشری منابعو د سپرست په توګه وظيفه اجرا
کوي.

نوم: محب الله هلالی

د پلار نوم: عبدالله

د زبیبیدو نیټه ۱۳۲۰ هـ کال در فراه ولایت د
ګلستان ولسوالۍ
لوری زنکری د کابل پوهنتون د ادبیاتو
پوهنځی فارغ

د فراغت نیټه: ۱۳۵۵ لمريز کال

په ۱۳۵۶ لمريز کال د ډلي په میاشت کز د
مالی وزارت د تصفیي او املکو د ثبت په
ریاست کي د مامور په حيث مقرر او په ۱۳۵۷
کال کي د فراه ولایت د ګلستان په ولسوالۍ کي د
خارنوال په حيث مقرر او په ۱۳۵۹ کال کي د
کابل ولایت د نظارت په څلکي کي د عضو په
حيث، وروسته خپله موافقه په د لوی خارنوالی
څخه د لورو زکرو وزارت ته واخیسته او هله د
اداري مدیر په حيث چې د حسابداری د عالي
اداري په مؤسسه کي چې د مسلکي تدریساتو په
ریاست پوري مربوط ده مقرر او په ۱۳۶۵ کال
کي د چارو د اداري په چوکات کي د کارشناس
په حيث او په ۱۳۶۷ لمريز کال کي د آريانا
هوتل د مسؤول په توګه او په ۱۳۷۱ کال کي د
فراه ولایت د ګلستان په ولسوالۍ کي د خارنوال
په توګه مقرر وروسته خو کاله بیکاره او بیا د
۲۰۰۲م کال د اگست په میاشت کي د کندهار
ولایت INTERSOS په مؤسسه کي مهاجرینو ته
د خوراکي توکو د توزیع د Supervisor په

اصطلاحات سنترو

مقررات، رهنمودها یا مشخصات برای فعالیت‌های یا نتایج انها جهت حصول حد مطلوب در یک متن مشخص تلویں گردیده باشد. سنتردرد متکی به نتایج علمی، تکنالوژی و تجارب به منظور حصول منافع مطلوب جامعه تهیه می‌شود.

Quality

عبارت از حد است که در آن دسته از مشخصات اصلی نیازمندی‌ها را برآورده می‌سازد.

Customer Satisfaction

عبارت از درجه احساس مشتری یا مصرف کننده است که در آن نیازمندی‌های مصرف کننده برآورده شده باشد.

Requirement

عبارت از ضرورت یا توقع است که اظهار می‌گردد بصورت عموم‌ضمی یا ضروری می‌باشد.

Quality Objective

هر آن چیزیکه در ارتباط به کیفیت جستجو و مطالبه گردد عبارت از مقصد کیفیت می‌باشد.

Management

مدیریت عبارت از فعالیت‌های هماهنگ شده با خاطر رهبری و کنترول یک اداره است.

System

سیستم عبارت از عناصر با هم پیوسته و دارای اثر متقابل می‌باشد.

Management System

عبارت از سیستم است که پالیسی و مقاصد را بمنظور بدست آوردن مقاصد ایجاد مینماید.

Quality Management System

عبارت از سیستم مدیریت است که اداره را در ارتباط به کیفیت رهنما و کنترول مینماید.

Continual Improvement

عبارت از حالت است که فعالیت‌های توانائی انسان را جهت برآورده ساختن نیازمندی‌ها بالا میرد.

Effectiveness

عبارت از حد است که در آن فعالیت‌های پلان شده تحقق یافته و نتایج پلان شده بدست آید.

ترتیب کننده: یارمحمد ایوبی

طوریکه مبرهن است هر بخش از فعالیت‌های علمی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی اصطلاحات و واژه‌های مختص به خود داشته که درک آن بمنظور دانستن و پی‌بردن به محتویات و مقاصد نهفته در آن یک امر لازمی پنداشته می‌شود. کلمه سنتردرد با وجودیکه لفظاً کوچک به نظر می‌رسد ولی از نظر معنی و مفهوم انقدر وسیع و با اهمیت است که در عصر کنونی تعلص شون زندگی و فعالیت‌های اقتصادی و اجتماعی را تحت پوشش خود قرار داشته و با پیشرفت علم و تکنالوژی نقش آن بیش از پیش متاباز و پرجسته تر می‌گردد.

اصطلاح سنتردرد و سایر اصطلاحات که در سنتردرد و سنتردرد گذاری بکار برده می‌شود مفاهیم و تعاریف خاص داشته که بین بردن به آن می‌تواند ما را به اهمیت و نقش سنتردرد در کلیه عرصه‌ها باورمند ساخته و مارا مکلف می‌سازد تا در این راستا در جهت حاکمیت مزید سنتردرد تلاش همگانی و خستگی ناپذیر انجام دهیم. از طرف دیگر قسمیکه تجارت بین المللی افزایش می‌یابد به همان اندازه اهمیت دانستن مشخص و از واژه‌ها و مفاهیم اساسی سنتردرد نیز مبرم و لازمی می‌گردد.

با در نظرداشت همین اصل در اینجا مناسب دانسته شد تا سلسله اصطلاحات را شامل فصلنامه اداره انسا ساخته تا خوانندگان محترم و گرامی درباره سنتردرد آگاهی و معلومات لازم داشته باشند.

اینک تعاریف بعضی از واژه‌های سنتردرد را تقدیم خوانندگان محترم نموده امید می‌رود نتایج مثمر به دنبال داشته باشد:

Стандардизація

عبارت از فعالیت است که راه حل مشکلات تکراری را جهت حصول حد مطلوب در یک متن مشخص در عرصه‌های ساینس، تکنالوژی و اقتصادی روشن و تصریح میناردد بطور عموم فعالیت سنتردرد گذاری مشکل از پروسه‌های تهیه، انتشار و تطبیق سنتردرد ها است.

Стандард

عبارت از سند است که به اتفاق اراده ایجاد و توسط یک اداره با صلاحیت به منظور استفاده عام و مکرر منجیت

گزارشات جلسات کمیته های تخصصی

تخصصی قرار گیرید طرح مسوده گاز مایع که توسط امریت انرژی تهیه و ترتیب شده بود در اختیار اعضا اشتراک گفته جلسه قرار گرفت تا مسوده را مطالعه و در جلسات بعدی کمیته جرویت روی آن صورت گیرد

دو جلسه کمیته تخصصی مورخ ۱۳۸۷/۱۲/۲۵ بنابر عدم تکمیل نصاب طبق طرزالعمل فعالیت کمیته های تخصصی دایر نگردید.

طی جلسات متعدد روی مسوده مذکوره بحث به عمل آمده و نهایتاً ستندرد مذکوره به ۱۵ است میتود مربوطه آن مورد تأیید کمیته قرار گرفت. ستندرد مذکوره جهت تصویب به هیأت رهبری اداره تقدیم گردیده است.

کمیته تخصصی ملی مواد غذائی و محصولات زراعی که مرکب از نماینده گان با صلاحیت ادارت ذیریطه اکادمیک و سکنوار خصوصی می باشد در جنب اداره ملی ستندرد بمنظور نهائی سازی ستندرد های مواد غذائی ایجاد و تشکیل گردیده است. طبق طرزالعمل فعالیت کمیته تخصصی رئیس و سکنوار کمیته ملی مواد غذائی و محصولات زراعی انتخاب و پس از

کمیته تخصصی ملی ستندرد های مواد نفتی با اشتراک اکثریت اعضا معرفی شده از جانب ادارات ذیریط در اوخر سال ۱۳۸۸ آغاز به کار نمودند.

نخستین جلسه کمیته تخصصی ملی ستندرد گازمایع را محترم پوهنیار دوکتور مجتبی الرحمن خطیر معاون تخصصی اداره ملی ستندرد افتتاح نمودند. ایشان مختصراً در مورد تاریخچه فعالیت های ستندرد در کشور به ویژه دستاوردهای اداره ملی ستندرد صحبت نموده و نقش ستندرد را در رشد اقتصادی بر جسته ساختند. هکذا پرامون اهمیت ستندرد های مواد نفتی در حفاظت از محیط زیست و حفظ صحت و سلامت مردم صحبت نموده وظیفه اعضا کمیته را مهم و کلیدی دانستند.

بعداً طبق پروسه طرزالعمل فعالیت کمیته تخصصی و اجenda ابتدا رئیس و سپس سکنوار کمیته تخصصی با تایید اکثریت آراء انتخاب گردید. طبق اجenda جلسه بحث بالای اولویت دهی تدوین ستندرد های ضروری در بخش مواد نفتی صورت گرفت که در نتیجه بعد از رای مجموعی تصمیم گرفته شد که طرح مسوده گازمایع باید در اولویت کاری جلسه کمیته

جلسه کمیته تکنیکی مواد غذایی

امیلواریم که کمیته تکنیکی این پخش تا ختم سال جاری تعداد از ستندرد های ملی متولوژی را نهانی ساخته که با تطبیق ستندرد های ملی کشور تا اندازه مشکلات مردم در عرصه اوزان مقیاس در هنگام خرید و فروش مرفوع خواهد گردید.

کمیته تکنیکی ملی نساجی اداره مستقل ملی ستندرد در سال جاری به خاطر ایجاد کمیته تکنیکی پخش مربوطه از ادارات ذیرپیغ دوستی، مراجع علمی و اکادمیک مربوطه، سکتور خصوصی فعل، دعوت بعمل آورده تا بتوانند به کمک و همکاری نماینده های ادارات ذیرپیغ کار کمیته تکنیکی را بالای مسوده های ستندرد های نساجی آغاز نمایند.

بعد از چندی تعدادی از ادارات دولتی، مراجع اکادمیک و سکتور خصوصی نماینده های با صلاحیت خویش را معرفی نمودند.

خوببختانه نخستین جلسه کمیته تکنیکی ملی نساجی بتاریخ ۱۳۸۹/۵/۹ سال جاری به اشتراک نماینده های ذیرپیغ تدویر یافت. بعد از ارائه پریزنتیشن در مورد قابلیت کمیته های تکنیکی و مراحل اکشاف ستندرد ها به سوالات نماینده های حاضر مجلس جواب قناعت پخش ارائه گردید.

در جلسات بعدی، بعد از تعیین سکرتر و رئیس کمیته

کمیته مذکور مسوده ستندرد های روغن خوارکی، گندم و ارد گندم را که در اولویت قرار داشت در جلسات متعددی با در نظر داشت اصول و موازین بین المللی تحت ارزیابی و مذاقه قرار داده و بعد از بحث های طولانی آنرا تصویب و نهانی ساخته اند. همچنان کار کمیته متذکره بالای نهانی سازی مسوده ستندرد کشمش نیز جریان داشته و توقيع می رود تا ستندرد کشمش عنقریب از طرف کمیته تکنیکی ملی مواد غذایی و محصولات زراعی مورد تأیید و تصویب قرار گیرد.

کمیته متولوژی اداره مستقل ملی ستندرد در سال جاری چندین جلسات کمیته تکنیکی پخش مربوطه را با اشتراک نماینده های با صلاحیت ادارات دولتی، غیر دولتی، سکتور خصوصی و پخش های اکادمیک دایر نموده است.

درین مدت مسوده ستندرد وزنه های متوازی السطوح از ۵۰-۵ کیلو گرام با دقت متوسط با همکاری نماینده کان ادارات ذیرپیغ نهانی نموده اند و بعد از تأیید نماینده های محترم عرض ملی مراحل بعدی به مقام محترم اداره مستقل ملی ستندرد تقدیم گردیده است.

اکنون کمیته متولوژی بالای مسوده ستندرد وزنه های استوانه ایاز ۱ گرام الی ۱۰ کیلو گرام با دقت متوسط کار می نمایند.

جلسه کمیته تحقیکی متropolیزی

- - اشتراک در ورکشاپ های داخل و خارج از کشور
- - تثییت و مشخص کردن ادارات ذیریط برای کمیته تحقیکی
- و ارسال مکاتیب جهت معرفی نماینده گان برای کمیته تحقیکی مواد دوائی و آرایشی به ادارات ذیریط.
- - جمع اوری مکاتیب کمیته تحقیکی و ایجاد سیستم منظم فایلینگ آن همچنان توقع می رود تا عنقریب کمیته تحقیکی ملی مواد دوائی و آرایشی ایجاد و به فعالیت آغاز نمایند.

تحقیکی این بخش کار بالای اولویت دهنده استندرد های نساجی صورت گرفت نظر به ضرورت مبرم مارکیت های کشور در بخش نساجی، نخ پنبه ای مورد مصرف در تار قالین دست یاف تعیین گردید.

چون کمیته تحقیکی این بخش جدیداً ایجاد گردیده است آرزو داریم که تا ختم سال جاری دست اوردهای خوبی در تدوین استندرد های ملی نساجی داشته باشیم کمیته تدوین استندرد های مواد دوائی و آرایشی فعالیت های ذیل را انجام داده است:

- - تهییه مسوده های مواد دوائی و آرایشی

الیاف پروتئینی نساجی

احتمال نزدیک به یقین تاریخچه مصرف پشم به دوره نوسنگی برمی‌گردد

ازین دوره فسیلهای استخوان گوسفندان همراه با بقایای وسایل پخت و پز یافت شده استه احتمالاً گوسفند از نخستین حیوانات بوده که اهلی شده اند. آثار اولیه پارچه‌های پشمی در مکانهای یافت شده که قدمات آن پایان دوره نوسنگی و آغاز دوره مفرغ متوجه است و من توان گمان برد که کاربرد پشم به گذشته‌های دورتری بازمی‌گردد.

عوامل موگر در رشد و نمو پشم

عواملی که در نوع و مرغوبیت الیاف پشم موگر است، عبارت اند از:

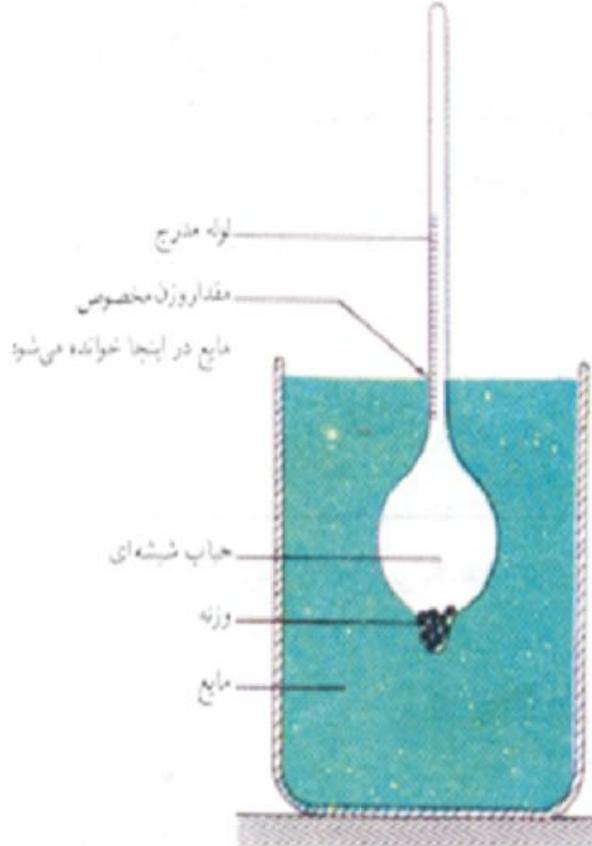
تزاد مهمترین عامل در نوع پشم محسوب می‌شود انتخاب تزاد امکان این را داده است که مشخصات نسبتاً ثابتی دریشم تولیدی به دست آید. هر تزادی از گوسفندان یک نوع بخصوص از پشم را با کیفیت جداگانه تولید می‌کنند. مثلاً الیافی که از تزاد گوسفندان مرینوس تهیه می‌شود از لحاظ نساجی بهترین و مرغوبترین نوع الیاف پشم است.

پشم

انسان‌ها از زمانهای قدیم علاوه بر تامین غذای خود از شکار حیوانات، از پوست آنها نیز به عنوان وسیله مناسبی برای گرم نگه داشتن بدنش خود استفاده می‌کردند. زمانی که ساکنین کوهستان‌ها و دشت‌های سرد دریافتند که گوسفند می‌توانند در زندگی آنان نقش اساسی را ایفا کند و رفاه را برایشان فراهم آورد و علاوه بر آن، به ارزش غذائی گوشت گوسفند نیز بی بردنده اما وقتی آموختند چگونه می‌توانند با لباس، خود را از گرما و سرما حفظ کنند، به این واقعیت پی بردن که زنده گوسفند بیش از مرده آن ارزش دارد و از همان دوران پشم به متابه نیروی پیش برندۀ تمدن به حساب آمد الیاف جهانی با اهمیت ترین الیاف حیوانی است که پشم در صنعت نساجی مورد استفاده قرار می‌گیرد و از رشد حیوانات مو دار تامین می‌شود. مهمترین منبع تهیه آن از گوسفندان است.

تاریخچه الیاف پشم

مصالح پشم در منسوجات، به دوران بسیار دور و به

الیاف ظریف و کم قطر دارای پیچ و تاب بیشتری هستند
الیاف خیلی ظریف ۱۲ تا ۱۶ تاب در سانتیمتر و الیاف کوچک
و یا کوتاه ۵ تا ۶ تاب در سانتیمتر دارند.

طول: به طور کلی پشم های ظریف کوتاه تر از پشم های
ضخیم هستند. اندازه گیری طول الیاف پشم به علت داشتن
چین خودگشی کمی مشکل است و به نزدیک، نوع، سال و محل
چیدن پشم بستگی دارد. هر قدر قطر الیاف پشم کلفت تراویش
طول آنها بیشتر است و از لحاظ نساجی الیافی بیشتر ارزش
دارد که ظریفتر و تا حدودی بلندتر باشد. الیاف مرینوس با
وجود ظرافت، بین ۱۰ تا ۴۰ سانتیمتر طول دارند. طول الیاف
پشم همچو وقت یکسان نیسته در صنایع نساجی تا حدودی
از بینندگان و کوتاه ترین آن صرف نظر کرده و طول متوسط
الیاف را در نظر می گیرند بدین جهت هر قدر اختلاف در طول
الیاف کمتر باشد. از لحاظ نساجی بہتر و با ارزشتر هستند.
به طور کلی الیاف پشم از جهت طول به دو دسته تقسیم می
شوند:

- ۱- الیاف کوتاه که طول آنها کمتر از ۶ سانتیمتر است.
الیاف طویل که طول آنها بین ۶ تا ۴۰ سانتیمتر است.
ائزروطیوت: جنب رطوبت الیاف پشم، نسبت به سایر

آب و هوا: عامل دیگری است که در الیاف پشم اثر دارد
هوای گرم برای پرورش الیاف نازک مساعد است. در صورتی
که در مناطق سرد پشم گوسفندان کلفت و بلند و براق است.
هنگامی که گوسفندان از یک کشور به کشور دیگری منتقل
داهند می شود، تأثیر آب و هوا در رشد و نوع پشم آن به
وضاحت مشاهده می گردد. دوره خشکی شدید هوا که بین دو
دوره چیدن پشم بروز کند، بر لیف اثر می گذارد. همچنان
ظرافت و طول پشم گوسفندان یک گله در شرایط آب و هوا از
یک سال تا سال بعد نیز متفاوت است.
تفاوت: نوع و مقدار تغذیه در رشد پشم گوسفند تأثیر می
گذارد. کیفیت چراندن گوسفند روی کیفیت پشمی اثر مستقیم
دارد.

خاک: ماهیت زمینی که گوسفندان در آن پرورش می
باشند تأثیر مستقیم بر روی کیفیت الیاف دارد. پشم
گوسفندانی که در دشت های حاصلخیز زندگی می گذارد،
نرم و پاک است. گوسفندان که در زمینهای گچی پرورش داده
می شوند رشد و نمو پشم آنها سریعتر است و علت آن وجود
کلسیم است. پشم گوسفندان که در زمین های خاکی پرورش
داده می شوند حالت اسفنجی دارند.

خواص فیزیکی الیاف پشم

خصوصیات الیاف پشم ذیلاً بر شمرده می شود.
ظرافت (قطر): قطر الیاف پشم با هم اختلاف زیادی
دارند و در نزدیکی مختلف گوسفندان فرق می کنند. حتی این
اختلاف در یک گوسفند هم وجود دارد. یعنی قطر پشم
قسمتهای مختلف بدن گوسفند متفاوت است. هر چه نزد
بهتر و عالیتر باشند، این اختلاف کمتر است.

مانند گوسفند مرینوس، که دارای مقطع لیف پشم، دایره
ای است، واحد اندازه گیری قطر را برای بیان ظرافت انتخاب
کرده اند. ظرافت متوسط بر حسب میکرون بیان می شود. به
طور کلی قطر های تعریفی الیاف پشم به قرار زیر است:

الیاف پشم ظریف ۲۰ تا ۳۰ میکرون

الیاف پشم متوسط ۳۰ تا ۵۰ میکرون

الیاف پشم معمولی ۵۰ تا ۱۵۰ میکرون

برای مثال ظرافت پشم مرینوس از ۱۸ تا ۳۲ میکرون
است. تعداد بیچ و تاب الیاف پشمی تابع ظرافت و قطر است.

الیاف نساجی بیشتر است.
الیاف پشم مقدار زیادی
آب را جذب کرده و نگه
می دارند و این خاصیت
فیزیکی یکی از زیباترین
این الیاف به شمار می
روند زیرا پشم را برای
تهیه پارچه های لباس
مناسب‌تر ساخته و
نیز رنگرزی آنها را
آسانتر می کند. پشم می
تواند ۳۰٪ وزن خود را
آب جذب کند، بدون
اینکه با لمس کردن تر
بودن آن حس شود با
دارای بودن خاصیت رطوبت
پذیری پشم عرق بدن را
جلب و آن را به آرامی
تبخیر می کند و به همین
دلیل شخص در زمستان
کمتر احساس سرما می
کند.

رنگ الیاف: الیاف
پشمی خالص، رنگ
سفید شیری دارند
هر قدر رنگ الیاف پشم

(**keratin**) نامیده می شود و پروتئین ابرپوشم از نوع فیبروتین (fibroin) است. در ساختمان مولیکولی پشم اتمهای کاربن، هایدروجن، اکسیژن، نایتروژن و گوگرد وجود دارد. پشم تنها لیف است که گوگرد دارد. ناگفته نباید گذاشت که اسیدها، قلوی ها، مواد اکسید کننده آب جوش، حفاظت از پارچه های پشم، طرز شناختن پشم، روش مایکروسکوپی و طریقه سوزاندن پشم نیر شامل این خواص می باشد.

ترتیب کننده: انجینیور فیزیکه "ستانکزی"

سفید تریا شد. مرغوبتر است. الیاف رنگ نیز وجود دارد که ارزش آنها کمتر است. رنگ الیاف پشم بر حسب نیاز و محل زندگی حیوان فرق می کند. رنگ زرد الیاف مرغوبیت جنس بدی نیاز طرز پرورش و یا انگر عدم سلامت حیوان است. استفاده زیاد از مواد سفید کننده نور آفتاب و گرما موجب می شود که رنگ سفید پشم زرد شود.

باید یاد آور شد که نور آفتاب، الکتریسته و الیاف مرده نیز از جمله خصوصیات فیزیکی الیاف پشم بشمار می رود.

خواص کیمیاگری الیاف پشم
الیاف پشم پروتئینی است. پروتئین الیاف پشم کراتین

ستندرد از دیدگاه مردم

پوهنده‌ی میر عزیز احمد فاتووس استاد پوهنتون:

وقتی دریک کشور حالات بحرانی می‌باشد و مسائل تجارت درست تنظیم نمی‌شود و این هم یکی از موارد فساد گفته می‌شود. در افغانستان ما درگیر چنین حالتی هستیم یکی از مسائل که در تجارت، صادرات و واردات، درنظر گرفته نمی‌شود مسائل نورم و ستندرد است، مواد یکه وارد افغانستان می‌شود. دارایی کیفیت خوب نمی‌باشد یکی از مسائل که جامده را نظم می‌سازد و صحت مردم را تقسیم می‌کند در نظر داشت نورم و ستندرد مواد تجاری و اقلام صادراتی، وارداتی، تولیدی در داخل کشور می‌باشد.

پوهنوال عبد الرسول سعید استاد پوهنتون: آنچه را که ماوشاً بنام معیارها، نورم‌ها و ستندردها می‌گوییم یک بهبودی است که به سطح بین‌المللی عرض وجود کرده و بخاطر کیمیت و کیفیت بهتر اموال که تولید، صادر و وارد می‌شود و مورد استفاده مردم قرار می‌گیرند در همه عرصه‌ها وجود دارد که این اداره را به نام (ISO) می‌گویند. وقتی افغانستان عضویت (ISO) را داشته باشد باید در تولیدات صادرات و واردات خود معیارهای بین‌المللی نورم و ستندرد را در نظر بگیرند. وقتی ما در مواد کیمیت و کیفیت من گوییم یا موثریت مشربت من گوییم در هر چیز ماظور جلاگانه می‌توانیم برخورددیگریم. طور مثال مواب دغذائی آیا مواد مورد ضرورت را به صورت ستندرد دارد یا خیر. پس در افغانستان توجه اداره نورم و ستندرد باید به همه عرصه‌ها باشد، که مولاد و کالاهای مصرفی به معیارهای بین‌المللی تطابق داشته باشد.

عبدالرحمون موسی زی محلص:

دنه اداره چی دستندرد ملن خیلواکه اداره نومینی او یا هفه اداره چی کوم توکی چی الفلاقستان ته راول کهی دهه مواد نورمونه او ستندرونه خاری. یه صادقله توگه ویلی شم چی تراوسه پوری زه ندی اداری دفعلیتونو خخه خانگری معلومات نلزم. خرمزا غوښته له دی اداری خخه داده چه هفه توکی چی الفلاقستان ته راول کهی باید په جدی توگه ندی اداری له خوا و خیرل شی اویه معیاري توگه خلکوته حرمه شی.

حکمت الله نوری د کابل پهلو او سیدونک:

هله توکی چی الفلاقستان ته را توکی تراوسه د نورم او ستندرد اداري کوم اريين گلمونه ندی اخميني او کوم وارداتي توکی چی موئر په بازارکي وېنويدون له کوم خاص لپیل او معیار خخه واردیږي، او حتی دهه د تولید نیټه هم له معلومیدی زمونږ غوښته له دی اداری خخه داده چی نوری خپل اريين گلمونه په دهه اړیباط پاندی پورته کړي او جدي اجرات و کري تر خود افغانستان خلک ندی توکو خخه په سالمه توگه استفاده و کري.

احمد خبیر پوهل محلصل:

در مورد کالاهای وارداتی باید گفتند که به صورت کلی کالاهای وارداتی از قبیل مواد غذائی، ادویه‌جاته کالاهای مصرفی و گاز و نفت که وارد افغانستان می‌شوند به معیارهای جهانی برابر نبودند و دارای کیفیت خیلی ها پاقنین در بازارهای افغانستان به فروشن میرسید تا اینکه در چوکات دولت افغانستان یک اداره مستقل کنترول و کیفیت که مواد کالاهای وارداتی را بررسی نماید به وجود آمده، از اغاز کار اداره، کالاهای وارداتیکه، داخل افغانستان می‌گردد دارای ستندردهای معیار بوده و تقریباً کیفیت مواد کالاهای مصرفی بالا رفته است.

مهرالله مهری محلصل:

کیفیت مواد وارداتی در تمام جهان بیساز مهم می‌باشد و اگر مواد و کالاهای از نورم‌ها و ستندردهای مشخص بrix خود را نداشت مشکلات زیادی را در جوامع به وجود می‌آورد خوشبختانه در این اواخر در کشور ما افغانستان نیز اداره مستقل ایجاد گردیده تا نورم و ستندردهای مصرفی وارداتی را تحت کنترول خود داشتند باشد والحمد لله کیفیت مواد رویه بیهود است.

عبدالله عبید کیهان شهرورند:

افغانستان از جمله کشورهای مصرفی بوده متأسفانه کالاهای اداره افغانستان می‌شود اکثراً بین کیفیت می‌باشد و در این قسمت اکثراً مسؤولیت بالای تجارت وارداتی می‌باشد. زیرا جنس می‌کیفیت را فرمایش می‌دهد بخاطر منافع بیشتر خود خصوصاً در بخش ادویه‌جات و مواد غذائی، به این اساس خواهش ما از این اداره ایستست که از تمام مواد وارداتی به شکل جدی کنترول نماید و مواد بین کیفیت را ضبط نماید و اجازه فروش اترا در بازارهای افغانستان ندهد.

اهمیت استندرد سازی در جهان

استانداردها و طرح‌های مربوط به تولید محصولات طبق یک نظام دقیق بازیابی سریع، طبقه‌بندی و ضبط اسناد و اوراق می‌شود، همکاری میان واحدها ی گوناگون هر سازمان یا فابریکه برای پیشبرد پروسه تولید میسر می‌شود تفاهم کارکنان در مسائل فنی تحقق می‌پذیرد و سرانجام با تولید کالای با کیفیت و بسته بندی مطلوب، رضایت مصرف کنندگان نیز جلب می‌شود و به این ترتیب استندرد زیرین استواری را برای پیشرفت و توسعه صنعت و اقتصاد فراهم می‌سازد.

در این عرصه استندردهای جدیدی که به "مدیریت کیفیت" موسوم است فقط به تیجه محصول نهایی پسته نمی‌کند، بلکه یک خط تولید را از ابتدا تا انتها زیر نظر می‌گیرد این مدیریت برنامه‌ریزی و زندگی هدفمند و تغیر پذیری را به بخش‌های سازمانی هدیه می‌دهد.

استفاده از لوازم خانگی غیراستندرد همه ساله تلفات جانی و خسارات مالی چشمگیری را به بار می‌آورد و سبب بروز مشکلات عدیده و دیرینا می‌شود. برای مثال مداوای چهره ای که بر اثر عواملی مانند اتصال سیم‌های برق و انفجار وسایل غیراستندرد خانگی بشدت آسیب دیده است به صرف زمان طولانی و مصارف کلان نیاز دارد، یا خسارات ناشی از توزیع گسترده یک محصول غذایی غیر صحی در جامعه فقط با پرداخت بهای کالای نامرغوب جبران نمی‌شود، زیرا آثار

فلسفه و ضرورت استندرد سازی

استندرد و استندرد سازی، برایهای های دانش و فناوری بینانگذاری شده که این دو در پیشرفت صنعت و اقتصاد نقش به سز این دارد و در این راستا باید تلاش نمود در افزایش سطح کیفیت محصولات به فناوری پیشرفته تولید هر محصول نایل آمد.

تعریف متعددی از استندرد و جود دارد که هر چند در کلام متفاوت ولی معنی و مفهوم یکسانی را در برمی گیرد یکی از این تعاریف "استندرد یعنی نظمی مبتنی

بر نتایج ثابت علوم، فنون و تجارت بشری که به صورت قواعد مقررات و نظام‌ها به منظور ایجاد هماهنگی و وحدت رویه، افزایش میزان تفاهم، تسهیل ارتباطات، توسعه صنعت، صرفه جویی در اقتصاد ملی و حفظ صحت و مصوّنتی عمومی به کار گرفته می‌شود". این تعریف جامع، حاصل اندیشه‌های بینانگذاران جهانی استندرد، طی 63 سال گذشته و از سال 1946 میلادی تاکنون است.

اغلب چنین می‌پنداشند که استندرد فقط برای حفظ منافع مصرف کننده است. البته این نظر تا حدی صحیح است و استندرد به نیازهای فردی و اقتصادی مصرف کنندگان توجه دارد، اما استحکام صنعت و فناوری را نیز در نظر دارد و می‌توان گفت که سود حاصله از رعایت استندرد برای تولیدکنندگان بیش از مصرف کنندگان استه، زیرا صرفه جویی های حاصل شده از کاهش انواع قطعات و مولاد اولیه غیرضروری و ضایعات به قدری چشمگیر است که هر گونه سرمایه‌گذاری در زمینه استندرد سازی محصولات و خدمات را برای صاحبان صنایع موجه می‌سازد، به طوری که آنان در اندک زمان می‌توانند نتایج محسوس آن را به صورت مبالغه ذخیره شده مشاهده کنند. با اجرای قوانین و مقررات استندرد مصارف حفظ، نگهداری و ساخت و سایر وسایل و ماشین آلات تنزل می‌باشد. تولید محصول منظم می‌شود، ارایش عملکرد فابریکه‌های به نحو متعادلی تنظیم می‌گردد، نگهداری

وسعی ایجاد شده بر پایه استندرد ها دامنه انتخاب مشتریان را گسترش می دهد و آنان از اثرات رقابت ایجاد شده بین تولیدکنندگان سود می برند.

برای آحاد جامعه: انطباق محصولات و خدمات با استندرد ها تضمین برای کیفیت، ایمنی و قابلیت اعتماد آنها است و در نتیجه استندرد ها میتوانند کیفیت زندگی را تضمین کنند.

برای حفظ محیط زیست: استندرد ها در کیفیت هوا، آب و خاک و در انتشار گازها و تنشعفات برای حفظ محیط زیست تأثیر دارد.

سازمان بین المللی استندرد و کشورهای در حال توسعه: استندرد های ایزو به منزله منابع تکنولوژی می باشند. کشورهای در حال توسعه با منابع اندک می توانند از این منابع عظیم دانش فنی بهره گیرند.

استندردهای ایزو از دو جنبه، منابع مهمی برای این کشورها به حساب می آینند:

«بنون بندست آمده که با تفاوتات جهانی حاصل شده اند غالبا بردن توان صادرات و رقابت در بازارهای جهانی تمام فعالیتهای ایزو برای کشورهای در حال توسعه در " برنامه عملکرد ایزو برای کشورهای در حال توسعه " 2005-2010 گردد اوری شده است. همچنین ایزو یک کمیته سیاستگذاری برای مشکلات کشورهای در حال توسعه (DEVCO) با عضویت 117 موسسه استندرد از کشورهای صنعتی و در حال توسعه دارد.

تبهیه کننده: محمد شاه پور مهریان

زیان بار ناشی از به خطر افتادن سلامت عمومی بسیار فراتر و مهم تر از خسارات مادی ناشی از عرضه این کالا است. حال اگر آثار زیان بار ناشی از استفاده از وسایل و ماشین آلات غیراستندرد را به کارگاه ها و فابریکه های کوچک و بزرگ صنعتی و تولیدی تعمیم دهیم، عمق این فاجعه بیشتر نمایان می شود. به گفته کارشناسان در جهان پرشتاب امر وز در قبال متوجه شدن وسایل تولیدی و استفاده گسترد از نیروهای برق، گاز و دیگر مواد انرژی زا، تدایری اتخاذ شده است که خطرات ناشی از استفاده از این انرژی ها و ایزار به حداقل برسد. این تدایری در تلوین قوانین و مقررات استندرد ملی و بین المللی متجلی شده و به صورت امری ضروری برای حفظ سلامت مردم جهان در آمده است.

اهمیت استندرد سازی:

برای دولتها: استندرد ها پایه های علمی و فنی در زمینه قوانین مربوط به صحبت، مصوبیت و محیط زیست را ایجاد نموده و همچنین زمینه رشد اقتصادی را فراهم می کنند.

برای کشورهای در حال توسعه: استندرد های بین المللی که مظہر تفاوتات جهانی است بعنوان منابع مهم فنی شناخته شده اند با تعریف مشخصه هایی که از محصولات و خدمات در بازارهای صادراتی انتظار میروند، استندرد های بین المللی پایه ای برای تصمیمات درست در هنگام توسعه منابع و جلوگیری از اسراف آنها در کشورهای در حال توسعه محسوب می گردد.

برای تسهیل تجارت: استندرد ها زمینه ای برای تمام رقبا در مارکیت ها ایجاد می کنند همچنین وجود استندردهای ملی یا بین المللی مختلف می تواند موانع فنی برای تجارت را

بعضی از اینها که هدف محدود کردن کالاهای وارداتی باشد، ایجاد کنند.

برای تولید کنندگان: با استفاده از استندرد ها، تولیدکنندگان می توانند محصولات و خدمات خود را در حد قابل قبول تولید و ارائه نمایند. از طرفی می توانند در زمینه های بسیاری در بازارهای جهانی رقابت و محصولات خود را عرضه کنند.

برای مشتریان: رقابتی ایجاد فنی

ستندرد مسؤولیت اجتماعی (ISO 26000)

ورکشاپ سازمان بین المللی ستندرد در مورد ستندرد ISO 26000 (مسولیت های اجتماعی) در کشور سریلانکا

آن پرداخته میشد و هنوز هم بیشتر مروج میباشد. عناصر مسؤولیت اجتماعی انکاسی از توقعات اجتماع در یک مقطع زمانی مشخص میباشد که معروض به تغیر است.

مسوده ستندرد مسؤولیت اجتماعی (ISO 26000) نتیجه کار گروه کاری کمیته تخصصی مربوطه بوده و محصول کار متخصصین بیشتر از ۹۰ کشور و ۴۰ سازمان بین المللی یا منطقوی بزرگ میباشد که به گونه با جنبه های مسؤولیت اجتماعی ارتباط دارند. متخصصین مذکوره از شش گروه مختلف نمایندگی داشتند: مستهلکری، حکومت، صنایع، کارگری، موسسات غیر دولتی (NGO) و همچنان گروه خدمات، حمایت و تحقیقات (SSR). هکذا سعی به عمل آمده است تا توازن میان کشور های انکشاف یافته و کشور های رو به انکشاف و همچنان موضوع چنیست مدنظر گرفته شود.

موسسات و شرکای کاری آنها در سراسر جهان از فواید

سازمان بین المللی ستندرد مشکل از ادارات ستندرد کشور های جهان میباشد که تدوین ستندرد های بین المللی در نتیجه کار کمیته های تخصصی این سازمان صورت میذیرد. هر عضو سازمان بین المللی ستندرد که علاقمند اشتراک در کار یکی از کمیته های تخصصی باشند حق نمایندگی در آن کمیته را دارند. هر ستندرد بین المللی جهت منظوری به حداقل ۷۵ فیصد رای مثبت اعضای اصلی سازمان بین المللی ستندرد نیاز دارد.

اصطلاح مسؤولیت اجتماعی در اوایل دهه هفتاد قرن بیست مروج گردید هرچند جوانب مختلف آن در فعالیت های حکومتی و موسسات در اوآخر قرن نزدهم رونما گردیده بود. توجه به مسؤولیت اجتماعی در گذشته بیشتر متوجه شرکت ها بود که روی همین ملحوظ تحت عنوان مسؤولیت اجتماعی شرکت (Corporate Social Responsibility – CSR) به

سازمان بین المللی استندرد را تشکیل داده و حق رای بالای مسوده نهایی را ندارند تدویر نمود در یکی از این ورکشاپ‌ها که در ماه مارچ سال روان می‌لادی در کولمبو پایتخت سریلانکا دایر گردید، پوهنیار دکتور مجتبی الرحمن خطیر معون تحقیکی اداره ملی استندرد نیز اشتراک نموده نظریات مسلکی و عملی بازتاب دهنده واقعیت‌های موجود در افغانستان را ارایه داشتند.

فسرده مباحثات در این ورکشاپ را میتوان چنین بر شمرد: سازمان بین المللی استندرد از سال ۲۰۰۵ به اینسو کار روی تدوین استندرد بین المللی مسولیت اجتماعی (ISO 26000) را آغاز نموده است. با در نظر داشت محتوی کاملاً استثنای استندرد مذکوره گروپ کاری با بیشتر از ۵۰۰۰ عضو از نمایندگان سکتور‌های مختلف که از استندرد مذکوره اثر پذیر هستند جهت ترتیب مسوده استندرد کار نموده اند ریاست گروپ کاری را کشور برزیل به عنده دارد.

ویژه‌گی‌های عمده استندرد بین المللی مسولیت اجتماعی

- استندرد مذکوره تنها برای سکتور‌های صنعتی و تجارتی نبوده بلکه دولت‌ها و موسسات غیر دولتی را نیز احتو مینماید.
- استندرد مذکوره به منظور تصدیق‌نامه‌های کیفی مورد استفاده قرار گرفته نمی‌تواند.
- گروپ کاری تدوین استندرد مذکوره برخلاف معمول

رعایت اصول مسولیت اجتماعی آگاهی دارند و هدف آن تأمین انکشاف متناوم می‌باشد. اجرات یک موسسه در ارتباط به اجتماعی که در آن فعالیت مینماید و اثرات آن بالای محیط زیست یکی از معیارات اساسی ارزیابی اجرات موثر پناشته می‌شود. رعایت مسولیت اجتماعی میتواند بر امتیاز رقابتی، شهرت، قابلیت جذب و حفظ کارگر یا اعضاء، مشتریان و استفاده کنندگان، و در نهایت بالای دیدگاه سرمایه‌گذاران، تمویل کنندگان و موسسات مالی و همچنان ارتباط آنها با شرکت‌ها، حکومت‌ها، وسائل اطلاعات جمعی و عرضه کننده‌ها شدیداً اثر گذار باشد.

ستندرد بین المللی مسولیت اجتماعی رهنمودی برای تطبیق اصول مسولیت اجتماعی، هدف اصلی و موضوعات مرتبط به مسولیت اجتماعی را احتو میکند تمام بخش‌های این استندرد نمی‌تواند بالای همه سازمان‌های یکسان تطبیق گردد ولی اصول اساسی آن با هر سازمانی ارتباط می‌گیرد سازمان‌های دولتی میتواند این استندرد را تطبیق نمایند اما هدف از آن جاگزینی یا تغییر هیچ‌کدام از مسولیت‌های یک دولت نمی‌باشد.

هفت اصل اساسی مسولیت اجتماعی عبارتند از:

۱. حساب‌دهی
۲. شفاقت
۳. اصول اخلاقی (Ethical Behavior)
۴. احترام به علاوه‌مندی و نفع شرکای همکار
۵. احترام به حاکمیت قانون
۶. احترام به نورم‌های بین المللی سلوک و اخلاق
۷. احترام به حقوق بشر

عنصر اصلی مسوده استندرد بین المللی مسولیت اجتماعی بر اساس روش‌های مروج فعلی و توقعات مردم در شرایط حاضر ترتیب گردیده و بدون شک در آینده قابل تغییر می‌باشد. با در نظر داشت ابعاد وسیع این استندرد و چالش‌های موجود فرا راه تصویب و تطبیق آن، سازمان بین المللی استندرد یک رشته ورکشاپ‌های منطقی را جهت تحلیل جوانب مختلف و جمع اوری نظریات کشور‌های مختلف به ویژه کشور‌های رو به اکتشاف که اکثریت اعضای علی البدل

ملی ستندر و چالش های متعدد موجود در این راه تمجید به عمل آورده.

پیشنهادات مشخص مطرح شده از جانب افغانستان در این ورکشاپ عبارت بودند از:

- نیاز به راه اندازی کماین وسیع آگاهی عامه در رابطه به ستندرد متذکره در کشور که مستلزم مساعدت و همکاری سازمان بین المللی ستندرد و سازمان همکاری های کشور های رو به اکتشاف این سازمان (DEVCO) میباشد.

- نیاز به ترجمه مسلکی سند متذکره (بیش از یکصد

به کمیته تحقیکی سازمان بین المللی ستندرد گزارش دهی نداشته بلکه مستقیماً به بورد مدیریت تحقیکی این سازمان گزارش میدهد.

- ترکیب گروپ کاری خلاف معمول خیلی بزرگ بوده و کشور های پیشرفته و رو به اکتشاف به شکل متوازن در آن حضور دارند.

رأی گیری پیرامون مسوده ستندرد بین المللی (Draft International Standard – DIS) صورت گرفته که بیش از ۷۰ فیصد رأی مثبت اعضای دائمی سازمان بین المللی ستندرد

صفحه میباشد) با حفظ محتوی آن چنانکه در متن انگلیسی مورد نظر میباشد.

- عدم امکان اقتباس ستندرد متذکره منجیث یک ستندرد ملی در افغانستان بنابر عدم تطابق شماری از موارد آن با قوانین و رسوم و عنعنات داخلی افغانستان

- کار روی طرح یک پالیسی / استراتژی ملی مسولیت اجتماعی بر مبنای ستندرد متذکره در افغانستان که مستلزم همکاری و مساعدت سازمان بین المللی ستندرد میباشد.

- در صورت امکان تفویض صلاحیت رای دهی به اعضای علی البدل سازمان بین المللی ستندرد پیرامون مسوده نهایی ستندرد متذکره چون حد فیض اعضای علی البدل از کشور های رو به اکتشاف میباشد

در نهایت ورکشاپ متذکره خیلی مفید بوده و زمینه ابراز نظر و طرح وضعیت اجتماعی - اقتصادی افغانستان را در سطح منطقی و بـالوسیله در سطح بین المللی مساعد گردانید.

را کسب نموده استه قرار بر این بود تا اجلاس گروپ کاری در کوینهاگن برگزار شده و روی مسوده نهایی ستندرد بین المللی (Final Draft International Standard – FDIS) توافق صورت گیرد که متعاقباً رأی گیری نهایی صورت خواهد پذیرفت.

اداره مستقل ملی ستندرد افغانستان (انسا) در تمامی بحث ها اشتراک فعال داشته و تصویر کلی و جامع از چگونگی وضعیت اجتماعی و اقتصادی به ویژه تصدی های کوچک و متوسط (Small and Medium Enterprise – SME) که بیشترین اثر پذیری از ستندرد متذکره را خواهند داشت ارایه نموده و چالش های موجود در افغانستان را در رابطه به تطبیق چنین ستندرد به ویژه موارد که در تضاد با قوانین و عنعنات محلی افغانستان قرار میگیرد واضح ساخت.

اشتراک نماینده افغانستان در ورکشاپ متذکره با استقبال گرم متخصصین سازمان بین المللی ستندرد و کشور میزبان مواجه گردیده و از پیشرفت های چشمگیر در راستای ستندردسازی در افغانستان با وجود عمر کوتاه فعالیت اداره

تفاهمنامه همکاری میان ادارت سندرد کشور های افغانستان و تاجکستان

نشست هیأت های عالیرتبه افغانستان و تاجکستان در دوستیه

دار بود رسمآغاز گردید.
موصوف بعد از استقبال از حضور هیئت افغانی، طی صحبت مفصل در زمینه رشد اقتصادی آن کشور، فرصت های موجود در زمینه همکاری های مشترک و پیگیری از تفاهم نامه های قبلی روشنی انداخته، سومین اجلاس را نقطه عطف در همکاری اقتصادی، تجاری و فرهنگی میان دو کشور دانست.
متاقباً وزیر اقتصاد جمهوری اسلامی افغانستان صحبت نموده و با در نظر داشت پیوند های عمیق تاریخی، مذهبی، فرهنگی، زبانی و رسوم و عادات مشترک هر دو کشور، روابط میان دو ملت افغان و تاجک را ناگستینی دانست.

پیویش در صفحه ۵۳

به ادامه تفاهم نامه های همکاری دوجانبه جمهوری اسلامی افغانستان و جمهوری تاجکستان که در ساحت مشخص تجاری، اقتصادی، فرهنگی و کلتوری صورت گرفته و به هدف پیگیری مواد تفاهم نامه های قبلی و فراهم سازی زمینه فعالیت های عملی مشترک، هیئت عالی رتبه جمهوری اسلامی افغانستان به تاریخ ۲۴ حوت سال ۱۳۸۸ عازم جمهوری تاجکستان شدند

جلسه رسمی سومین اجلاس همکاری های مشترک جمهوری اسلامی افغانستان و جمهوری تاجکستان که دو روز ادامه داشت به تاریخ ۲۵ حوت پا بیانیه افتتاحیه وزیر ترانسپورت جمهوری تاجکستان که ریاست هیئت جانب تاجکستانی را عهده

سفر هیأت عالی رتبه دولتی به کشورهای

ترکمنستان و قزاقستان

نمود.

هیأت به همراهی مستشار سفارت و اتشه تجارتی افغانستان با آقای قربانوف کریم برذری ایدوغدیویچ معین وزارت تجارت ترکمنستان ملاقات نمودند. در وهله نخست دکتور محمد شریف شریفی رئیس هیأت افغانی روی روابط تاریخی و مشترکات دینی و عننوی میان افغانستان و ترکمنستان صحبت نموده گسترش روابط به ویژه تقویه روابط اقتصادی و تجاری فی مابین افغانستان و ترکمنستان را با اهمیت دانستند. هكذا از مساعدت اخیر مقدار ۱۰۰۰ تن آرد گندم جمهوری ترکمنستان به مردم افغانستان افهار قدردانی نمودند.

متاقباً روی هدف سفر هیأت افغانی به جمهوری ترکمنستان معلومات ارایه گردیده و بیان داشتند که تصدی مواد نفتی و گاز مایع با در نظر داشت نیازمندی عاجل خویش

هیأت مرکب از نمایندگان با صلاحیت وزارت تجارت و صنایع، تصدی مواد نفتی و گاز مایع، ریاست عمومی امنیت ملی، لوی حارتوالی و اداره مستقل ملی ستندرد مؤلف گردیدند تا تبل مورد نیاز تصدی مواد نفتی و گاز مایع را از کشورهای آسیای میانه بالاخص کشورهای ترکمنستان، ازبکستان و قزاقستان تدارک نمایند.

هیأت موظف طی یک سلسله جلساتی که در کابل داشتند روی چگونگی پروسه تدارکاتی تبل مورد نیاز بحث های مفصل داشتند که بر مبنای آن شرط‌نامه، مشخصات و درخواست برای طرح پیشنهادی ترتیب گردید. هكذا امکانات موجود در کشورهای مورد نظر دقیقاً مطالعه گردیده و بر اساس آن پلان کاری هیأت طرح گردید.

با در نظر داشت استعجالیت موضوع، هیأت سفر خویش را از طریق مزار شریف و بندر آقینه به مقصد ترکمنستان آغاز

میان افغانستان و ترکمنستان و همکاری‌های متقابل در عرصه امنی، معارف و تربیه کادرها هدف سفر هیات افغانی را بیان داشتند.

وزیر نفت و گاز ترکمنستان ضمن خوش آمدید و دعای قبول طاعات و عبادات مردم افغانستان در ماه مبارک رمضان یاد آور شدند؛ که تصویه نفت ترکمنستان عمدها در کارخانه ترکمن پاشی صورت میگیرد و به اساس قانون ترکمنستان یگانه مجرای فروش مواد نفتی از طریق بیرژه بر حسب داوطلبی آزاد میباشد بنابراین حال حاضر امکان تهیه تیل مورد نیاز دولت افغانستان برای ما میسر نیست، اما موصوف یشنوهاد نمود تا تصدی مواد نفتی و گاز مایع یک نماینده دائمی در بیرژه فرستاده تا در آینده به سهولت تیل مورد نیاز خوبیش را خریداری نمایند.

در جریان سفر هیات ملاقاتی با آقای شیخ مراد میریتوغ رئیس عمومی اداره بیرژه ترکمنستان صورت گرفت، هیأت افغانی هدف سفر خوبیش برایشان بیان نمودنده در ضمن صحبت‌ها رئیس عمومی اداره بیرژه ترکمنستان اظهار گفتند: خوشبختانه تجار افغانی سهم قابل ملاحظه در معاملات نفتی ترکمنستان داشته و در سال گذشته حدود ۲۰ فیصد تیل ترکمنستان به تجار افغانی به فروش رسیده است که این رقم تجار افغانی را در رده دوم فروشات ما قرار داده، با توجه به احصاییه نه ماه سال جاری این رقم افزایش یافته است. همچنان در بخش فروشات گاز مایع ترکمنستان، تجار افغانی در صدر جدول خریداران ما قرار داشته که در سال گذشته حدود ۱۰۵۰۰ تن گاز به فروش رسیده در نه ماه اول سال جاری افزایش الی ۱۱۳۰۰ تن را نشان میدهد موصوف علاوه نمود که تیل مورد نیاز افغانستان در فروشات بیرژه وجود دارد اما بر اساس قوانین ترکمنستان فروش تیل تنها از طریق داوطلبی بیرژه امکان پذیر بوده که فیض اشتراک سالانه نماینده تصدی مواد نفتی و گاز مایع ۴۰۰۰ دلار امریکائی میباشد و پدیدترتیب میتوانند همیشه تیل مورد نیاز را خریداری نمایند.

در بخش دوم سفر هیات عازم شهر آلمانا کشور قرقیستان گردیدند، قرار اطلاع قنسولی افغانستان در آلمانا تعداد نه کمپنی درخواست برای طرح یشنوهادی (پرویوزل) را دریافت نموده بودند که تاریخ نهایی برای تسلیمی آفرها تعین

تدارک یکصد هزار تن تیل (منجمله ۷۰۰۰۰ تن دیزل و ۳۰۰۰۰ تن پترول) را در نظر دارد. با آگاهی از پروسه فروش نفت در ترکمنستان که از طریق بیرژه صورت میگیرد و با توجه به قوانین و مقررات مرتبط به تدارکات و امور مالی در افغانستان و عدم امکان اشتراک نماینده تصدی مواد نفتی و گاز مایع در بیرژه تقاضای مشخص هیأت چنین بیان گردید؛ که جمهوری ترکمنستان تیل مورد نیاز تصدی مواد نفتی و گاز مایع را به قیمت بیرژه ولی خارج از پروسه داوطلبی بیرژه در اختیار افغانستان قرار دهد دکتور شریفی اظهار داشتند که جانب افغانستان قیمت تیل متذکره را به شکل لیتراف کریدت انتقال نموده اما امکان پیش پرداخت پول مکمل از جانب تصدی مواد نفتی و گاز مایع وجود ندارد.

هکذا رئیس هیأت افغانی با استفاده از فرصت روی مشکلات موجود در زمینه ترانزیت اموال ترکمنستانی به افغانستان از طریق جمهوری ازبکستان، کمود واگون ها، اجازه دریوران افغانی از طریق بندر آقینه و کاهش تکس ها و فیس ها نیز صحبت نمودند.

سپس معین وزارت تجارت ترکمنستان ضمن خوش آمدید هیأت افغانی از امضای دومین پرتوکول همکاری فی مابین جمهوری ترکمنستان و جمهوری اسلامی افغانستان که اخیراً در کابل صورت گرفت و به ویژه تأکید روی توسعه روابط تجاری و اقتصادی در این پرتوکول یاد اوری نموده و اظهار امیدواری نمودند که اکثر مشکلات جانبی مطرح شده از جانب رئیس هیأت افغانی بر مبنای توافقات پرتوکول متذکره حل گردد اما مشخصاً در مورد فروش مواد نفتی به حکومت جمهوری اسلامی افغانستان خارج از بیرژه که یگانه مجرای قانونی فروش مواد نفتی در ترکمنستان میباشد بیان داشتند که این موضوع صریحاً در جریان کار کمیسیون مشترک دو جانبه مطرح نگردیده و شامل پرتوکول نیز نمی‌باشد. موصوف افزود که با در نظر داشت ارتباط مستقیم کار، وزیر نفت و گاز ترکمنستان میتواند معلومات مفصل و دقیق تر در این زمینه ارایه نماید. جلسه در فضای دوستانه خاتمه یافت.

متacula هیأت با آقای ندیروف بایرمکلای رجبیچ وزیر نفت و گاز آن کشور ملاقات نمودند. در این ملاقات ابتدا رئیس هیأت افغانی با تأکید روی گسترش روابط اقتصادی و تجارتی

گردیده بود

هرچند در ابتدا کمتر کمپنی ها اظهار علاقمندی نموده بودند و حتی شرایط فروش تیل تحت چین شرایط را دشوار خوانده بودند اما در نتیجه سعی و تلاش مزید و مشعر هیأت و همچنان معرفی چگونگی پروسه تدارک تیل بر حسب قوانین و ستندرهای افغانستان شماری از کمپنی های معتبر کشور قزاقستان علاقمند مطالعه درخواست افغانستان و ارایه طرح های پیشنهادی خوبش گردیدند.

الی ختم معیاد معینه به تعداد هفت آفر موافق است ورزید با توجه به کار مستمر هیأت در ترکمنستان و قزاقستان و تحلیل جامع از چگونگی امور مرتبط به تدارکات و تجارت مواد نفتی در این کشورها و همچنان با ملاحظه به نیازمندی تصدی مواد نفتی و گاز مایع به تدارک مواد نفتی در کوتاه مدت و طویل المدت، هیأت طرح های پیشنهادی خوبش را قرار ذیل ارایه نمودند:

۱. دولت جمهوری اسلامی افغانستان در آینده جهت دستیابی به منابع مطمئن مواد نفتی در ترکمنستان و خریداری به نفع ثابت بیرجه خارج از داوطلبین معمول بیرجه میتواند از طریق ارسال نامه رسمی و درخواست رهبری دولت جمهوری اسلامی افغانستان از ریاست جمهوری ترکمنستان عمل نماید.

۲. تدارک یکصد هزار تن تیل ضرورت عاجل تصدی مواد نفتی و گاز مایع وزارت تجارت و صنایع از جمهوری قزاقستان بر اساس آفر های واصله و راپور ارزیابی مالی و تحقیکی آفر ها از جانب هیأت و در نتیجه قرارداد عقد شده از جانب تصدی مواد نفتی و گاز مایع با کمپنی برنده امکان پذیر میباشد.

آفر ها در حضور هیأت موظف و نمایندگان کمپنی های داوطلب بعد از حصول اطمینان از مهر و لای آفر های رسیده باز گردید و بر اساس مقایسه آفر های مالی، کمپنی نازل ترین نرخ را ارایه نموده بودند. آفر ها بعد از ملاحظه شد شماری از نمایندگان کمپنی های داوطلب جهت ارزیابی تحقیکی و اسناد ضمیمه می به محترم معافون تجاری تصدی مواد نفتی و گاز مایع تسليم داده شد.

تفاهمنامه همکاری میان ادارت...

پیویه از صفحه ۵۰

بعد از سخنرانی هیأت هر دو جانب در گروه های کاری جداگانه تقسیم و روی موضوعات مورد علاقه هر دو طرف بحث و گفتگو به عمل آوردند.

در نشست که پوهنیار دوکتور مجتبی الرحمان خطیرمعاون تحقیکی اداره مستقل ملی ستندرد افغانستان با معاون آژانس ستندرد سازی، تصدیقنامه، اعتباردهی و متrolوژی تاجکستان و همکاران وی داشت، روی مسوده تفاهم نامه همکاری میان دو اداره بحث های مفصل صورت گرفت.

در جریان گفتگو، مواد مختلف مسوده تفاهم نامه تحلیل گردیده و ظرفیت های عملی گسترش همکاری میان دو اداره بررسی و در نتیجه مسوده تفاهم نامه همکاری میان اداره ملی ستندرد جمهوری اسلامی افغانستان و آژانس ستندرد سازی، تصدیقنامه، اعتباردهی و متrolوژی تاجکستان نهایی گردید.

معافون تحقیکی اداره مستقل ملی ستندرد افغانستان از سازمان ستندرد کشور تاجکستان بازدید به عمل آورده و در ضمن دیدار با مسویین بخش های مختلف به ویژه لاپراتور های آزمایش مواد نفتی، مواد ساختمانی، متrolوژی، برق، آرشیف ستندرد ها، و سایر بخش ها روی چگونگی امکانات روابط مقابل صحبت نموده جانب تاجکستان و عنده همکاری ها را بعد از امضای تفاهم نامه سپردن.

قابل ذکر است که در پایان نشسته تفاهمنامه سومین اجلاس همکاری مشترک جمهوری اسلامی افغانستان و جمهوری تاجکستان که میان روسای هیأت هر دو کشور به امضا رسید در بخشی از این یادداشت در زمینه همکاری ها در عرصه ستندردایزیشن نیز تفاهم دوجانبه صورت گرفته است.

ANSA Technical Committees Capacity is being developed

New Projects, New hope

The Afghanistan national Standards Authority (ANSA) is stepping into a new quality path that will ensure a viable and sustainable standards development mechanism and process.

Signing the ANSA Technical Committees Capacity development project for the total cost of 63.168 million Afs. (Around USD1.263 million) supported by the Afghanistan Investment Climate Facility (AICF- Harakat) is a major step in the organization's life. The staff and management of ANSA are enthusiastic about the recent grant contracts with AICF- Harakat.

Development of national standards is the first steps towards the commercial goods quality, easement in commercial activities, and the opportunities for Afghan goods to reach the international markets. This will

also contribute to the development of the Afghanistan's manufacturing sectors in general.

The signing a grant contract provided by the Afghanistan Investment Climate Facility (AICF) – Harakat for the purposes of the ANSA standards development capacities is a significant event in the organization's recent practices. The purpose of the agreement is to implement the standards development project that consists of the capacity development for the Technical Committees (TC) in seven areas of standard development (Petroleum products, construction materials, food products, pharmaceutical and cosmetics products, metrology, textile and electro technical products). The project is designed in a manner that will allow ANSA to transfer the knowledge and world best practices in the area of standards and will pave the way for a sustainable standard development

mechanism. The TC members capacity development which consist of members of the academic institutions, sector related professionals and private sector representative is also part of the project objectives that will continue for the next 24 months.

Strong standardization foundation in developing countries will ensure the rapid economic development. The standard development mechanism in post war environment is a strong pillar of commercial activities, enhancement of economic growth and the opening of an international commerce pathway for small but aggressive private sector in developing countries. The other major achievement of the implementation of standards is to ensure public safety and public good. The general public of developing countries deserves to be protected and since the legal, institutional and economic environment is weak this is the task of the private sector to demonstrate social and corporate responsibilities in implementation of standards and production and import of quality products.

That is why the Afghanistan National Standard Authority is the focus of the international donors, technical institutions

including International Standardization Organization (ISO). ANSA can rightfully become a one stop shop for standards and codes development.

Dr. Mujiburrahman Khateer Deputy Director of ANSA in his speech dedicated to the grant signing ceremony with AICF-Harakat mentioned that "Standardization activities enhancement and development of a strong and viable mechanism for standards development is the first step in reaching our strategic economic goals and membership in the World Trade organization (WTO). It is evident that only quality products can have good markets in the country and beyond. ANSA has placed the standard development process enhancement is its top agenda but it is important to have the support expertise and participation of the relevant stakeholders, academia, private sector participants and general public in the process of standards development, public awareness and appreciation of standardized products.

The project will create reasonable grounds for a country wide standard development mechanism that will have the support of the government, regulators, producers and end users.

The Standards Development project is the

12th project undertaken by AIF-Harakat. The organization is dedicated to remove institutional and procedural barrier for the private sector development in Afghanistan through funding reform and procedure enhancement project across the private sector development spectrum. The ANSA project shall achieve the development of minimum 44 standards in seven sectors and enhancement of the Technical Committees process in standards development.

Keeping in mind the importance of the Afghanistan National Standards Authority AICF – Harakat has entered into another grant agreement with the organization on the development of the Afghanistan Building Codes (ABC). This project is for 28 months and is designed to achieve the development of four building codes namely the Urban Development Codes, Architectural Codes, Structural Codes and Highway and bridge Design Codes. The project is worth 97.493 million Afs. (Estimated USD 2.112mln). The project will establish 4 National Technical

Committees (NTCs) that will manage the process of codes development, interpretation and adaptation process with the help of Technical Assistance from the International technical Advisors. The NTS will remain in ANSA after the project is completed for Codes amendments and development of new codes such as the Electrical Design Codes, Plumbing Design Codes and Heating Ventilation and Air-conditioning Code (HVAC).

The importance of the Building Codes development is even more crucial in the time of major master planning and structure planning of the provincial capitals and township development in Afghanistan. The development of a major project such as the Kabul New City and Greater Kabul development will indeed require better building code guides based on best international practice and minimum deviation from the international standards and codes.

Honorable Popalzai Popal Director

General of ANSA in the inauguration ceremony dedicated to the second project signing agreement mentioned that "Indeed the Afghan and International investors are interested to invest in Afghanistan's infrastructure but the lack of proper and acceptable building codes has put this process with challenges. Many countries have developed their building codes based on years of experience and precedents. Afghanistan will not go through the same timing path as we can use the best practices of our international partners and shorten the time and reduce the spending on the development of such an important document for the country".

AICF – Harakat Chief Executive Officer Mr. Suleman Fatimie in his remarks mentioned that "the purpose of funding the ABC project is attract long term large investment and creation of a fair competitive environment for private sector." The Building Codes project if implemented will be the first major Building Codes in Afghanistan after several attempts to develop such a document. The project is enjoying the professional community

support and the investors. The due diligence of the project took over 8 months and over 30 meetings have been organized to get the private sector, professional engineering community and sector ministries feed back on the codes.

"The implementation of the two projects will elevate the Afghanistan National Standards Authority (ANSA) role in the country's professional and technical circles and will indeed bring more stakeholders around the table. The final result of the projects is to increase the production, import and export of quality products, reach the public safety and increase trade activities between the Afghan private sector and international counterparts" says Yar M. Taraky a professional Engineer and ANSA projects Director.

Although the standards concept in its current understanding is in infant stages in Afghanistan, it is widely understood in the country that the quality products will find its way to the consumers much faster than it has been predicted.

Economic and social impacts of standardization

Economic and social Impacts of standards have been studied by a number of standard and research bodies. Different methods have been applied in these studies such as the general Impacts of standards on macroeconomics, Impacts of specific standards and the results of standards in some sectors or institutions.

What is agreed on by economic experts is the key and crucial role that standards could play in public welfare through:

- Improvement in efficiency of economy – by interchangeability and compliance resulting in reducing the variety in types and thus market accessibility for materials, products or parts.
- Decreasing the market failure risks – by reducing duplication in information between suppliers and purchasers using standards to ensure minimum requirement for quality and safety.
- Facilitation and improvement in trade

To publicize the results of these studies and researches as well as the lessons learned could be of significant benefit in supporting the importance of standardization and enabling the stakeholders and in particular governments, private sector and academia to conceive and evaluate the outcomes of standard application in a more realistic manner.

Furthermore, awareness of policy makers and leaders of economic and trade sectors could help with allocation of adequate resources and commitment for contribution in standardization activities. To conduct such studies or to publicize

the concepts and results of the researches will convince for providing further resources for standard development and implementation.

Moreover, to link the studies on social and economic Impacts of standardization with higher education will assist in transferring the modern knowledge to future specialists and leaders and thus help them with managing their business in economic, trade and public and private sector in 21st century which envisages globalization and the confidence to overcome the challenges.

Considering the aforementioned discussions, there is a sensible need for more efficient cooperation and collaboration of academia, private sector and government including Afghan National Standards Authority (ANSA). ANSA has put awareness rising campaign (for public and private sector) on priority has emphasized on its role as it seems to be in its lowest level and is considered as a major challenge towards the expansion of standard development and implementation and efficient contribution of academia and private sector in the process; and more importantly, funding of these programs by government and donor community. To achieve this ambitious goal requires participation of the leaders in industry and trade sector through sharing of information and experience of practicing standards and its positive impact to encourage the sector.

ANSA aims at improving and coordinating the enforcement mechanism to curb the evasion of compliance to standards and prevent the threats to consumers.

The above aims are proposed to be met by establishing a healthy standard-user-consumer partnership for increasing voluntary compliance to standards and reducing technical barriers to trade.

ستندرد وسیله اطمینان مستهلك از کیفیت و مصونیت

Standard – Means for Quality & Safety Assurance to, Consumers

ستندرد هدف موفقیت پیشناذ از عرصه اقتصاد و تجارت

Standard- Support For Successful Economic & Trade Leaders

اعتبار دهنی - تسهیل تجارت

یک آزمایش، یک تصدیق نامه، قابل اعتبار در همه جا

Accreditation – Trade Facilitation

One Test, One Certificate, Accepted Everywhere

Afghan National Standards Authority

National Standard

2nd year, Third Issue, September 2010

